

Россия Федерациясынын биринчи Президенти Б.Н. Ельцин атындагы
КЫРГЫЗ-РОССИЯ СЛАВЯН УНИВЕРСИТЕТИ
МАМЛЕКЕТТЕР АРАЛЫК ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ УЮМУ

ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР ФАКУЛЬТЕТИ
Дүйнөлүк тилдер кафедрасы

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНЕ КАРАШТУУ
МАМЛЕКЕТТИК ТИЛ ЖАНА ТИЛ САЯСАТЫ БОЮНЧА
УЛУТТУК КОМИССИЯ

КЫРГЫЗ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ
ЖАНА ТЕРМИНОЛОГИЯ БОРБОРУ

**ИШ КАГАЗДАРЫН ЖҮРГҮЗҮҮНҮН
ОРУСЧА-КЫРГЫЗЧА ТЕРМИНДЕР
СӨЗДҮГҮ**

**Окуу жайлар жана медициналык мекемелердин
кызматкерлери үчүн**

Бишкек 2025

Рецензенттер:

С. Ж. Мусаев, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын академиги, филология илимдеринин доктору, профессор,
М.М. Мамытов, И. К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын дипломго чейинки жана дипломдон кийинки нейрохирургия кафедрасынын башчысы, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын академиги, медицина илимдеринин доктору, профессор,
Ж.Н. Нурманбетов, Кыргыз-Россия Славян университетинин жалпы жана факультеттик хирургия кафедрасынын профессору,
медицина илимдеринин доктору,
О.Ж. Узаков, Эл аралык жогорку медициналык мектебинин илим жана мамлекеттик тил боюнча проректору,
медицина илимдеринин доктору, профессор

Түзүүчүлөр:

К.Б. Ырысов, И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын окуу иштери боюнча проректору медицина илимдеринин доктору, профессор, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын корреспондент-мүчөсү,
А.У. Акынбекова, Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин кыргыз тили жана адабияты кафедрасынын башчысы, филология илимдеринин доктору, профессор,
С.К. Наралиева, Кыргыз-Россия Славян университетинин дүйнөлүк тилдер кафедрасынын улук окутуучусу,
Н.Ж. Касымбекова, И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын, кыргыз тили кафедрасынын окутуучусу,
филология илимдерин кандидаты,
А. Орозалиева, И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын мамлекеттик тилди өнүктүрүү боюнча секторунун лингвист эксперти

Иш кагаздарын жүргүзүүнүн орусча-кыргызча терминдер сөздүгү КРСУнун эл аралык факультетинин окумуштуулар кеңешинин 2024-жылдын 27-февралындагы №1 протоколу жана КРдин Президентине караштуу Мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча улуттук комиссиянын Кыргыз энциклопедия жана терминология борборунун 2024-жылдын 25-октябрындагы № 14 протоколу менен бекитилди.

И 97 ИШ КАГАЗДАРЫН ЖÜRГүзүүнүн Орусча-Кыргызча Терминдер Сөздүгү / Түзүүчүлөр: К.Б. Ырысов, А.У. Акынбекова, С.К. Наралиева жана башкалар. – Бишкек: КРСУнун басмасы, 2025. – 126 б.

Бул методикалык колдонмодогу терминдер окуу жайларда жүргүзүлүп жаткан иш кагаздарынан жана сөздүктөрдөн топтоштурулду, айрым медициналык сөздөр кыргыз тилине которулду. Окуу жайлардын жана медициналык мекемелердин кызматкерлерине методикалык жардам көрсөтүүгө багытталат.

КИРИШ СӨЗ

Кандай гана мекеме, ишкана же жогорку окуу жай болбосун, андагы кызматкерлер бир-бири менен иш кагаздары аркылуу сүйлөшүп, пикир алышат. Бирок күн сайын бардык тармактын өзүнө тиешелүү терминдери көбөйүп, аны мамлекеттик тилге которууда ар түрдүүлүк жаралууда. Ал эми мамлекеттик тилде иш кагаздарын жүргүзүү боюнча ушул кезге чейин жарык көргөн китептерде жана колдонмолордо окуу жайлар үчүн зарыл болгон айрым терминдер камтылган эмес (*зачёт, отработка, задолжник, ведомость, кастеляница, гардеробищица, визит, чистовик, черновик ж. б.*) же ар кандай аталышта (*заказчик – тапшырыкчы – буйрутмачы; өтүнүч кат – өтүнмө; маалымкат – маалым кат; выписка – көчүрмө, көчүрмө бөлүк; сынак – экзамен; аудитория – окуу бөлмөсү; лекция – дарс; лекциялык зал – дарскана; иштен чыгуулар – иштелмелер; врач – дарыгер – дабагер; оорулуу – бейтап – пациент; поликлиника – бейтапкана – эмкана; диагноз – дарт аты; диагностика – дарт аныктоо ж. б.*) берилген. Мындай ар түрдүү колдонулган атоолорду бирдейлештирип, аны жайылтуу учурдун талабы. Дегеле медициналык мекемелерде, медициналык окуу жайларда иш кагаздарын жүргүзүү боюнча методикалык колдонмолор буга чейин жарыкка чыккан эмес. Ушул боштукту толтуруу максатында окуу жайлардын окутуучулары менен медициналык мекемелердин кызматкерлери үчүн “Иш кагаздарын жүргүзүүнүн үлгүлөрү” жана “Иш кагаздарын жүргүзүүнүн орусча-кыргызча терминдер сөздүгү” иштелип чыкты.

Аталган колдонмодогу терминдер жана сөз айкаштары тиешелүү китептерден, Б. Н. Ельцин атындагы Кыргыз-Россия Славян университетинин жана И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын күнүмдүк лингвистикалык экспертизасынан өткөрүлүп турган документтеринен топтоштурулуп, бирдейлештирилди. Ал эми үлгүлөрү Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын

3-мартындагы №120 “Кыргыз Республикасында иш кагаздарын жүргүзүү боюнча типтүү нускама” жөнүндө токтомуна ылайык келтирилди.

“Иш кагаздарын жүргүзүүнүн орусча-кыргызча терминдер сөздүгү” окуу жайлардын жана медициналык мекемелердин кызматкерлери үчүн зарыл методикалык колдонмо. Анткени, ар түрдүү колдонулуп келген терминдерди мындан ары бирдейлештирүүгө жардамы тиет.

Аталган методикалык колдонмого карата айтылган ой-пикирлерди, сунуштарды кубаныч менен кабыл алабыз.

Түзүүчүлөр.

ИШ КАГАЗДАРЫН ЖҮРГҮЗҮҮНҮН ОРУСЧА-КЫРГЫЗЧА СӨЗДҮГҮ

А

1. **Аббревиатура** – аббревиатура
2. **абзац** – абзац
3. **абонент** – абонент
4. **абсолютное право** – абсолюттук укук
5. **абсолютная истина** – абсолюттук чындык
6. **аванс** – аванс
7. **авансовый платеж** – аванстык төлөм
8. **авансированные средства** – авансыланган каражаттар
9. **авария** – авария, кыйроо
10. **аварийное состояние** – авариялык абал
11. **аварийно-спасательная служба** – авариялык куткаруу кызматы
12. **аварийно-спасательное формирование** – авариялык куткаруу түзүмү
13. **автоматизированная база данных** – автоматташтырылган маалыматтар базасы
14. **автоматизированная информационная система** – автоматташтырылган маалыматтык система
15. **автоматизированная система** – автоматташтырылган система
16. **автограф** – кол тамга
17. **автор** – автор
18. **автор документа** – документтин автору
19. **авторитет** – кадыр-барк
20. **автореферат** – автореферат
21. **авторизация** – авторлоштуруу
22. **авторизованный перевод** – авторлошкон котормо

23. **авторский архивный** каталог – артордук архивдик каталогу
24. **авторский договор** – автордук келишим
25. **автохозяйство** – авто чарба
26. **агент** – тыңчы (агент)
27. **агентство** – агенттик
28. **агитация** – үгүт
29. **агитация предвыборная** – шайлоо алдындагы үгүт
30. **агрессия** – агрессия
31. **агрессор** – агрессор
32. **агрессивное намерение** – агрессиялык ниет
33. **адвокат** – адвокат
34. **адвокатская этика** – адвокаттык этика
35. **адвокатура** – адвокатура
36. **адаптация** – ыңгайлаштыруу
37. **адекватный** – шайкеш
38. **адекватность** – шайкештик
39. **адекватный контроль** – шайкеш контролдоо
40. **административная опека (надзор)** – административдик камкордук (көзөмөл)
41. **административное взыскание** – административдик жаза
42. **административное правонарушение** – административдик укук бузуу
43. **административное разбирательство** – административдик териштирүү
44. **административно-территориальное устройство** – административдик аймактык түзүлүш
45. **административно-управленческий состав** – административдик-башкаруу курамы
46. **административный надзор** – административдик көзөмөл
47. **администрация** – администрация
48. **администрация местного самоуправления** – жергиликтүү өз алдынча башкаруу администрациясы
49. **адрес** – дарек
50. **адрес веб-сайта** – веб-сайт дареги

51. **адрес отправителя и получателя почтовых отправлений** – почта жөнөтүүлөрүн жөнөтүүчүнүн жана алуучунун дареги
52. **адресат** – даректелүүчү
53. **адресант** – жөнөтүүчү (адресант)
54. **адресная книга** – дарек китеби
55. **адресная строка** – дарек сап
56. **адресно-справочное бюро** – даректик-маалымдама бюросу
57. **адресные данные пользователей услуг почтовой связи** – почта байланыш кызматын пайдалануучулардын даректик маалыматтары
58. **адресование документа** – документти даректөө
59. **ажитаж** – кымгуут
60. **азартные игры** – кумар оюндары
61. **академическая задолженность** – академиялык карызы
62. **аккаунт** – аккаунт
63. **аккредитив** – аккредитив
64. **аккредитация** – аккредиттөө
65. **аккредитация экспертных организаций** – эксперттик уюмдарды аккредиттөө
66. **аксессуары** – аксессуар
67. **акт** – акт
68. **акт гражданского состояния** – жарандык абалдын актысы
69. **акт охранных обязательств** – күзөт милдеттенмелеринин акты
70. **акт о технической ошибке в архивном документе** – архивдик документтеги техникалык ката тууралуу акт
71. **акт приема-сдачи** – кабыл алуу-өткөрүп берүү актысы
72. **акт проверки** – текшерүү актысы
73. **акт проверки наличия архивных документов** – архивдик документтердин түгөлдүгүн текшерүү актысы
74. **акт сверки** – салыштырып текшерүү актысы
75. **акт списания** – эсептен чыгаруу актысы
76. **активный** – активдүү, жигердүү

77. **активизация** – активдештирүү
78. **активизация человеческого фактора** – адам факторун активдештирүү
79. **актовые книги** – акт китептери
80. **актуальный** – актуалдуу
81. **актуализация** – актуалдаштыруу, заманбап келтирүү
82. **аккуратный** – тыкан
83. **акушер-гинеколог** – акушер-гинеколог
84. **акушерства и гинекология** – акушерлик жана гинекология
85. **акционерная форма собственности** – менчиктин акционердик формасы
86. **акция с правом** – укуктуу акция
87. **алкоголь** – алкоголь
88. **алкоголизм** – аракечтик
89. **алкоголик** – аракеч
90. **альтернатива** – альтернатива
91. **альтернативный** – альтернативдүү
92. **амбулатория** – амбулатория
93. **амбулаторный больной** – амбулатордук оорулуу
94. **аналгетики** – аналгетиктер
95. **анализ (анализировать)** – талдоо, анализ
96. **анализ воздействия** – таасир берүүнү талдоо
97. **анализ затрат и результатов** – сарптоолорду жана натыйжаларды талдоо
98. **анализ регулятивного воздействия** – жөнгө салуу таасирин талдоо
99. **анализ урока** – сабакты талдоо
100. **аналитик** – талдоочу
101. **аналитический паспорт** – талдоо паспорту
102. **аналитические процедуры** – талдоонун жол-жоболору
103. **аналитика** – талдоо, аналитика
104. **аналогия** – окшоштук
105. **аналогия права** – укук окшоштугу
106. **аналого-цифровой преобразователь** – окшоштук-санариптик өзгөрткүч

107. **анестезиолог** – анестезиолог
108. **анестезиология** – анестезиология
109. **андролог** – андролог
110. **анкета** – анкета
111. **анкетирование** – сурамжылоо
112. **анкета для пациентов** – бейтаптар үчүн анкета
113. **анамнез болезни** – оору баяны
114. **аннотация** – аннотация
115. **аннулировать** – жокко чыгаруу, жоюу
116. **аноним** – аноним
117. **анонимное письмо** – тоголок кат
118. **аномальный** – аномалдуу
119. **антиквариат** – көөнө буюм
120. **антикризисная политика** – каатчылыкка каршы саясат
121. **антимонопольное законодательство** – монополияга каршы мыйзамдар
122. **антинаркотическая служба** – баңгиликке каршы кызмат
123. **антисептик** – антисептик
124. **апелляция** – апелляция
125. **апелляционная жалоба** – апелляциялык даттануу
126. **аппаратная** – аппараткана, аппараттар үчүн бөлмө
127. **аппаратура специализированная** – адистерштирилген аппаратура
128. **аппетит** – табит
129. **аптека** – дарыкана
130. **аптекарь** – дарыканачы
131. **артериальное давление** – кан басымы
132. **аптечка** – дары кутучасы
133. **арена** – майдан
134. **аренда** – ижара
135. **арендная плата** – ижара акысы
136. **арендовать** – ижарага алуу
137. **арендодатель** – ижарага берүүчү
138. **аренда долгосрочная** – узак мөөнөттүү ижара
139. **арендное предприятие** – ижаралык ишкана
140. **аргумент** – аргумент

141. **аргументирование** – аргументтештирүү
142. **аргументировать** – аргументтөө
143. **артериальное давление** – артериялык басым
144. **архив** – архив
145. **архивариус** – архив кызматкери
146. **архивная выписка** – архивдик көчүрмө
147. **архивная опись** – архивдик тизим
148. **архивная справка** – архивдик маалым кат
149. **архивное дело** – архив иши
150. **архивный документ** – архив документи
151. **архив учреждения** – мекеменин архиви
152. **архивное учреждение** – архив мекемеси
153. **архивный справочник** – архивдик маалымдама
154. **архив с переменным составом документов** – курамдагы өзгөрмө документтердин архиви
155. **архив постоянным составом документов** – курамдагы туруктуу документтердин архиви
156. **архивохранилище** – архив сактооч
157. **аспект** – 1) өңүт, 2) аспект
158. **ассистентская комната** – ассистенттер бөлмөсү
159. **ассоциация** – ассоциация
160. **аттестат** – аттестат
161. **аттестация государственных служащих** – мамлекеттик кызматчыларды аттестациялоо
162. **аудитория** – аудитория
163. **аудиторная работа** – аудиториялык иш
164. **аудиометрический кабинет** – аудиометриялык кабинет
165. **аудиторская деятельность** – аудитордук иш
166. **аутентификация** – аутенттөө
167. **афера** – афера (митамчылык, алдамчылык)

Б

1. **багаж** – жол жүк
2. **база** – база
3. **база данных** – маалыматтар базасы
4. **база данных адресно-справочная** – даректик-маалымда-ма маалыматтар базасы
5. **база данных учетная** – эсепке алуу маалыматтар базасы
6. **база регистрационных данных** – катталуучу маалымат-тар базасы
7. **без регистрации** – каттоосуз
8. **базисные человеческие потребности** – адамдын негизги керектөөлөрү
9. **балл** – упай
10. **баланс** – теңдем, баланс
11. **баланс сальдовый** – сальдолук теңдем
12. **балансировка** – 1) теңдөө, 2) баланстоо, 3) баланстан чы-гаруу
13. **банковские операции и сделки** – банк операциялары жана бүтүмдөр
14. **банковский перевод** – банктык которуу
15. **банковский счет** – банктык эсеп
16. **банковское регулирование** – банктык жөнгө салуу
17. **бартер** – башмабаш (алмашуу)
18. **барьер** – бөгөт, тоскоол
19. **бегунок** – жүгүртмө
20. **бегущая строка** – жүгүртмө сап
21. **бегущий текст** – жүгүртмө текст
22. **бедствие** – кырсык
23. **безвозвратно** – кайтарымсыз
24. **безвозмездно** – акысыз, бекер
25. **безвозмездное пользование** – акысыз колдонуу
26. **без гражданства** – жарандыгы жок
27. **безграмотно** – сабатсыз
28. **безграмотность** – сабатсыздык
29. **безгранично, безмерный** – чексиз

30. **безналичные деньги** – накталай эмес акчалар
31. **безналичный** – накталай эмес
32. **безотрабочный допуск** – кайра тапшыруусуз уруксат барагы
33. **бездействие** – аракетсиздик
34. **безнадзорный** – көзөмөлсүз
35. **безосновательный** – негизсиз
36. **безответственный** – жоопкерчиликсиз
37. **безотлагательно** – кечиктирбей
38. **безотлагательный** – кийинкиге калтырылгыс
39. **безошибочно** – катасыз
40. **безразлично** – кош көңүл
41. **без содержания** – эмгек акы сакталбаган өргүү
42. **безукоризненно** – кемчиликсиз
43. **безупречный** – кынтыксыз
44. **безусловно** – сөзсүз
45. **бейдж/бейджик** – таанытма
46. **беловик** – таза кол жазма
47. **бельевая** – шейшепкана
48. **бережно** – абайлап, этияттап
49. **беседа** – маек
50. **бесперспективный** – келечексиз
51. **бесплатно** – бекер, акысыз
52. **бесплатный допуск** – акысыз уруксат барагы
53. **бесповторный** – кайталангыс
54. **беспорные факты** – талашсыз фактылар
55. **беспошлинный ввоз** – алымсыз ташып кирүү
56. **беспризорность** – кароосуздук
57. **бессрочный** – мөөнөтсүз
58. **бессрочный вклад** – мөөнөтсүз салым
59. **бесхозный** – ээсиз, ээн калган
60. **бесхозяйное имущество** – ээсиз мүлк
61. **бесхозяйные вещи** – ээсиз буюмдар
62. **бесценое** – 1) текей баа, 2) текейден арзан
63. **билингвизм** – кош тилдүүлүк
64. **бипатризм** – көп жарандуулук

65. **биографический запрос** – өмүр баяндык сурам
66. **биоповреждение** – биологиялык бузулуу
67. **биостойкость** – биологиялык туруктуулук
68. **благо** – 1) жыргалчылык, 2) байгерчилик
69. **благодарность** – алкыш
70. **благополучатели** – убай көрүүчүлөр
71. **благоприятные условия жизнедеятельность** – жагымдуу жашоо шарттар
72. **благотворители** – кайрымдуулар
73. **благотворительная деятельность** – кайрымдуулук иши
74. **благотворительность** – кайрымдуулук
75. **благотворный** – кайрымдуу
76. **благоприятное испытание** – жагымдуу сыноо
77. **благоприятные условия** – жагымдуу шарттар
78. **благоприятные условия жизнедеятельности человека** – адамдын жашоо-тиричилигинин жагымдуу шарттары
79. **благоприятный исход** – жагымдуу натыйжа
80. **благоустроить** – абаттандыруу
81. **благоустройство** – 1) көрктөндүрүү, 2) абаттоо
82. **бланк** – бланк
83. **бланк гербовый** – гербдүү бланк
84. **бланк конкретного вида документа** – документтин конкреттүү түрүнүн бланкы
85. **близлежащий** – жакынкы
86. **блок** – блок
87. **блок информации** – маалымат блогу
88. **блокировка счета** – эсепти тосмолоо
89. **боевая задача** – күжүрмөн тапшырма
90. **боевая подготовка** – күжүрмөн даярдоо
91. **боевая тревога** – күжүрмөн айгай
92. **боковой** – каптал
93. **более** – ашык
94. **болезненность** – ооругандык
95. **больничный лист** – оору (сыркоо) баракчасы
96. **больной** – оорулуу

97. **больница** – оорукана, бейтапкана
98. **больничная организация** – оорукана уюму
99. **большинство** – көпчүлүк
100. **бонусные баллы** – бонустук балл
101. **брак** – 1) нике, 2) жараксыз
102. **брачный возраст** – нике курагы
103. **бронь** – ээлем, бронь
104. **будни сотрудников** – кызматкерлердин иш күндөрү
105. **буква** – тамга
106. **букварь** – алиппе
107. **буквенно-цифровое** – тамгалык-санариптик
108. **бумага беловая** – таза кагаз
109. **бумага писчая** – жазуу кагазы
110. **бытовой комплекс** – тиричилик комплекси
111. **бюджет** – бюджет
112. **бюджетирование** – бюджеттөө
113. **бюджетная классификация** – бюджеттик классификация
114. **бюджетное финансирование** – бюджеттик каржылоо
115. **бюджет прожиточного минимума** – жашоо минимумунун бюджетти
116. **бюджетный дефицит** – бюджеттик таңсыктык
117. **бюллетень** – бюллетень
118. **бюллетень отзывов** – пикирлер бюллетени
119. **бюрократ** – бюрократ
120. **бюро справочное** – маалымдама бюросу

В

1. **важно** – 1) зарыл, 2) маанилүү
2. **вакансия** – бош орун
3. **вакантная должность** – бош кызмат орун
4. **вал** – коргон
5. **валовой доход** – дүң киреше
6. **валовой сбор** – дүң жыюу
7. **валовой располагаемый доход** – колдо бар дүң киреше
8. **валовое сбережение** – дүң аманат

9. **валовые затраты на научные исследования и разработки** – илимий изилдөөлөргө жана иштеп чыгууларга дүң сарптоолор
10. **валовый выпуск** – дүң чыгаруу
11. **валюта денежных обязательств** – акча милдеттенмелеринин валютасы
12. **вакцина** – эмзат, вакцина
13. **вакцинировать** – эмдөө
14. **вахта** – вахта
15. **вахтёр** – вахтёр (вахта жумушчусу)
16. **ведущий** – 1) жетектөөчү, 2) алып баруучу
17. **ведущий специалист** – жетектөөчү адис
18. **величина прожиточного минимума** – жашоо минимумунун өлчөмү
19. **веноч** – гүлчамбар
20. **веноч траурный** – аза гүлчамбар
21. **вентиляция** – желдетүү
22. **весь** – кабар
23. **весьма срочный** – өтө тез
24. **вес-брутто** – брутто-салмак
25. **вес-нетто** – нетто-салмак
26. **вес при рождении** – төрөлгөндөгү салмагы
27. **в данном документе** – ушул документте
28. **в международном движении** – эл аралык кыймылда
29. **в рамках закона** – мыйзам чегинде
30. **в счет отпуска** – өргүү эсебинен
31. **введение** – 1) киришүү, 2) киргизүү, 3) жүргүзүү
32. **введение в специальность** – адистикке киришүү
33. **ведение делопроизводства** – иш кагаздарын жүргүзүү
34. **ведение трудовых книжек** – эмгек китепчесин жүргүзүү
35. **ведение унифицированной системы документации** – документтерди бирдейлештирүү системасын жүргүзүү
36. **ведения больных** – оорулууларды кароо
37. **ведомость** – ведомость
38. **ведомость передаточная** – өткөрүп берүү ведомосту
39. **ведомственное хранение** – ведомстволук сактоо

40. **ведомственный архив** – ведомстволук архив
41. **ведомство** – ведомство
42. **ветераны труда** – эмгек ардагерлери
43. **вещное право** – буюмдук укук
44. **ввод в действие** – ишке киргизүү
45. **вводная часть** – киришүү бөлүгү
46. **вводное слово** – кириш сөз
47. **верность** – 1) тууралык, 2) берилгендик, 3) ишенимдүүлүк
48. **верность копий** документов – документ көчүрмөсүнүн ишенимдүүлүгү
49. **верность перевода** – котормонун тууралыгы
50. **верность своей работе** – ишине берилгендик
51. **вероятностный** – ыктымалдуу
52. **версия** – жоромол
53. **вертикальное хранение** – тигинен сактоо
54. **вето** – veto
55. **ветоши** – чүпүрөктөр
56. **вечернее обучение** – кечки окуу
57. **вечные вклады** – түбөлүк салымдар
58. **вещественная часть капитала** – капиталдын буюмдук бөлүгү
59. **взаимовыгодный** – өз ара пайдалуу
60. **взаимодействие** – өз ара аракеттенүү
61. **взаимозависимый** – өз ара көз каранды
62. **взаимозамещение** – өз ара алмаштыруу
63. **взаимоотношение** – өз ара мамиле
64. **взаимопонимание** – өз ара түшүнүшүү
65. **взимание взносов** – төгүмдөрдү өндүрүп алуу
66. **взнос** – төгүм
67. **взыскание** – 1) жаза, 2) өндүрүү
68. **взятка** – пара
69. **взятничество** – паракорлук
70. **видеозапись** – видео жазуу
71. **вид на жительство** – жашап туруу укугу
72. **вид письменного** документа – жазуу документинин түрү
73. **видео звукозапись** – видео үн жазуу

74. **виза** – виза
75. **виза выездная** – чыгуу визасы
76. **виза въездная** – кирүү визасы
77. **виза официального документа** – расмий документтин визасы
78. **визирование** – визалоо
79. **визит** – визит
80. **визит официальный** – расмий визит
81. **визуализация** – 1) көрүнүш
82. **визуальные компоненты** – көрүнөө компоненттер
83. **виртуальный тренажер** – виртуалдуу машыктырма
84. **виртуальная память** – виртуалдык эс тутум
85. **вклад** – 1) салым, 2) аманат
86. **вкладчик** – 1) салымчы, 2) аманатчы
87. **вкладыш** – кошумча барак
88. **вкладыш в трудовую книжку** – эмгек китепчесине кошумча барак
89. **включатель** – кошкуч, туташтыргыч
90. **включение** – 1) кошуу, 2) киргизүү
91. **владение** – ээлик кылуу
92. **владелец** – ээси
93. **владелец земельных прав** – жер укуктарынын ээси
94. **владеть** – ээ болуу
95. **власть** – бийлик
96. **властные полномочия** – бийликтин ыйгарым укуктары
97. **вменение вины** – күнөө тагуу
98. **вместимость** – сыйымдуулук
99. **вмешательство** – кийлигишүү
100. **внебюджетные средства** – бюджеттен тышкары каражат
101. **внедрение** – 1) киргизүү, 2) жайылтуу
102. **внеочередной** – кезексиз
103. **внесение** – киргизүү
104. **внесение в протокол** – протоколго киргизүү
105. **внесение на утверждение** – бекитүүгө киргизүү
106. **внешние признаки документа** – документтин сырткы белгилери

107. **внешний совместитель** – сырткы айкалыштырып иштөөчү
108. **вновь созданная стоимость** – жаңы түзүлгөн нарк
109. **вновь открывшиеся** обстоятельства – жаңы ачылган жагдайлар
110. **внутривенно капельно** – кан тамырга тамчылатып куюу
111. **внутривенно струйно** – кан тамырга агызып куюу
112. **внутримышечный укол** – булчунга ийне саюу
113. **внутренний совместитель** – ички айкалыштырып иштөөчү
114. **внутригосударственная процедура** – мамлекеттик ички жол-жобо
115. **внутрихозяйственный расчет** – ички чарбалык эсептешүү
116. **внутреннее финансирование** – ички каржылоо
117. **внутриотраслевая специализация** – тармак ичинде адистештирүү
118. **военно-врачебная комиссия** – аскердик-доктурлук комиссия
119. **военнообязанные** – аскерге милдеттүүлөр
120. **военные учения** – аскердик машыгуулар
121. **вовремя** – убагында
122. **возбудимость** – козголгучтук
123. **возраст, с которого наступает уголовная ответственность** – кылмыш жоопкерчилиги жеткен курак
124. **воздействие** – таасир этүү
125. **возвратная лицензия** – кайтарып берүү лицензиясы
126. **возложить** – жүктөлсүн
127. **возложение обязанностей** – милдеттерди жүктөө
128. **возложение ответственности** – жоопкерчиликти жүктөө
129. **возмещение затрат** – сарптоолордун ордун толтуруу
130. **возмещаемая сумма** – орду толтурулуучу сумма
131. **возмещение ущерба** – залалдын ордун толтуруу
132. **возмездные сделки** – орду толтурулуучу бүтүмдөр
133. **возможность компьютеризации** – компьютерлештирүү мүмкүнчүлүгү

134. **вознаграждение** – 1) сый акы, 2) сыйлоо
135. **возникновение** – 1) пайда болуу, 2) келип чыгуу
136. **возражать** – каршы болуу
137. **возражение** – каршы пикир
138. **возраст** – жаш курак
139. **возрастная группа** – курактык топ
140. **возраст населения** – калктын жаш курагы
141. **возрастная психология** – курактык психология
142. **возрастающая степень** – өсүүчү даража
143. **возрастающие затраты** – өсүүчү сарптоолор
144. **возобновление** – кайра жаңылоо
145. **возобновляемые** – кайра жаңылануучу, кайра башталуучу
146. **волонтёр** – ыктыярчы
147. **волонтёрская практика** – ыктыярчылык практика
148. **восприятие** – тыюу
149. **вопросы местного значения** – жергиликтүү маанидеги маселелер
150. **восполнение** – толуктоо
151. **восстановление** – калыбына келтирүү
152. **восстановление на работе** – жумуш ордуна коюу
153. **восстановление студента** – студентти кайра окууга киргизүү
154. **воспрепятствование** – тоскоолдук кылуу
155. **восприимчивость** – кабылдоочулук
156. **воспроизведение** – 1) кайра жасоо, 2) кайталап көрсөтүү
157. **воспроизведение документов** – документтерди кайра жасоо
158. **врач** – доктур
159. **врачебная амбулатория** – доктурлук амбулатория
160. **врачебная тайна** – доктурлук сыр
161. **врачебно-трудовая экспертиза** – доктурлук-эмгектик экспертиза
162. **врачебное назначение** – доктурдун дайындоосу
163. **врачевание незаконное** – мыйзамсыз доктурлук
164. **врач-онколог** – онколог-доктур

165. **врач-пульмонолог** – пульмонолог-доктур
166. **врач-специалист** – адис-доктур
167. **врач-эндокринолог** – эндокринолог-доктур
168. **временно** – убактылуу
169. **временно отсутствующие** – убактылуу келбегендер
170. **вред** – зыян
171. **вред здоровью легкий** – ден соолукка жеңил зыян
172. **вред здоровью менее тяжкий** – ден соолукка анча оор эмес зыян
173. **вред окружающей среде** – айлана-чөйрөгө зыян
174. **вредные условия труда** – жумуштун зыяндуу шарттары
175. **впервые** – биринчи жолу
176. **время работы** – иш убактысы
177. **временная занятость** – убактылуу иштөө
178. **временная нетрудоспособность** – эмгекке убактылуу жарамсыздык
179. **вручение** – тапшыруу
180. **все** – баары, бардык
181. **всего** – бардыгы
182. **всеобщий** – жалпы
183. **всеобъемлющая** – баарын камтуучу
184. **всесторонне** – бардык жагынан
185. **встроенный электронный чип** – орнотулган электрондук чип
186. **вспомогательные материалы** – көмөкчү материалдар
187. **вставить таблицу** – жадыбал коюу
188. **встречный** – утурлама
189. **вступает в силу** – күчүнө кирет
190. **вступительный взнос** – кирүү төгүмү
191. **вступительные испытания** – кирүү сыноосу
192. **вступительный экзамен** – кирүү сынагы
193. **вступление** – киришүү, кирүү
194. **вспышка** – дүрт, жарк, тутануу
195. **вспышка заболеваний** – оорунун дүрт алышы
196. **вторичная услуга** – экинчи ирет кызмат көрсөтүү
197. **вторичный документ** – экинчи документ

198. **второстепенный** – экинчи даражадагы
199. **входящий документ** – кириш документ
200. **входящая корреспонденция** – кирген кат-кабарлар
201. **в целях совершенствования** – өркүндөтүү максатында
202. **выбор** – тандоо
203. **выборочный** – тандап алуу
204. **выбытие** – чыгуу, кетүү
205. **выверка** – тууралоо, текшерүү
206. **вывеска** – көрнөк
207. **вывод** – тыянак
208. **выговор** – сөгүш
209. **выгодное пособие** – бошоо жөлөк пулу
210. **выдача** – берүү
211. **выдвижение кандидатов** – талапкерлерди көрсөтүү
212. **выдвинутый** – 1) көрсөтүлгөн, 2) алдыга коюлган, 3) көтөрүлгөн
213. **выделение** – бөлүү
214. **выделение юридического лица** – юридикалык жакты бөлүп көрсөтүү
215. **выделение цветом** – түстөп белгилөө
216. **выделить** – белгилөө
217. **выдержка** – чыдамкайлык
218. **выключатель** – ажыраткыч
219. **выкуп** – төлөп кайра алуу
220. **вымогательство** – опуза талап
221. **вынужденный прогул** – аргасыз ишке чыкпоо
222. **выписка** – көчүрмө бөлүк
223. **выписка из больницы** – ооруканадан чыгаруу
224. **выписка из протокола** – протоколдон көчүрмө
225. **выписка из трудовой книжки** – эмгек китепчеден көчүр-мө
226. **выпуск** – 1) чыгарылыш, 2) чыгаруу
227. **выпуск студентов** – студенттерди бүтүрүп чыгаруу
228. **выработать** – иштеп чыгаруу
229. **выражать** – 1) билдирүү, 2) айтуу
230. **выручка** – түшкөн акча

231. **выслуга лет** – иштеген жылдары
232. **выставка-ярмарка** – көргөзмө-жарманке
233. **выступить** – чыгып сүйлөө
234. **выступившие** – чыгып сүйлөгөндөр
235. **высокооплачиваемый труд** – жогорку акы төлөнүүчү эмгек
236. **высокотоксичные вещества** – өтө уулуу заттар
237. **высшее учебное заведение** – жогорку окуу жай
238. **высшие государственные должности** – жогорку мамлекеттик кызматтар
239. **высшие государственные служащие** – жогорку мамлекеттик кызматчылар
240. **высшие руководящие кадры** – жогорку жетекчи кадрлар
241. **выцветание текста (изображения)** – тексттин (сүрөт-төлүштүн) оңуп кетүүсү
242. **вычет** – эсептен чыгаруу
243. **вышестоящий орган** – жогору турган орган
244. **выявление** – табуу, аныктоо, ачуу
245. **выяснить** – тактап билүү

Г

1. **газетное интервью** – гезиттик маек
2. **газовый мастер** – газ мастери
3. **гарант** – кепил
4. **гарантийное страхование** – кепилдик камсыздандыруу
5. **гарантийный договор** – кепилдик келишим
6. **гарантийный срок годности** – жарактуулуктун кепилдик мөөнөтү
7. **гарантийный срок хранения** – сактоонун кепилдик мөөнөтү
8. **гарантийный срок эксплуатации** – иштетүүнүн кепилдик мөөнөтү
9. **гарантия** – кепилдик
10. **гардероб** – кийимкана
11. **гардеробщица** – кийим илүүчү

12. **гармонизация** – шайкеш келтирүү, шайкештөө
13. **гармония** – шайкештик
14. **генеральный план** – башкы план
15. **генеральный штаб** – генералдык штаб
16. **генеральная уборка** – толук тазалоо
17. **гендерное равенство** – гендердик теңчилик
18. **гербовый бланк** – гербдүү бланк
19. **гербовая печать** – гербдүү мөөр
20. **гибкие формы** – ийкемдүү формалар
21. **гибкие формы занятости** – жумуштуулуктун ийкемдүү формалары
22. **гигиена труда** – эмгек гигиенасы
23. **гипотеза** – илимий божомол
24. **глава** – 1) бап, 2) башчы
25. **глава государства** – мамлекет башчысы
26. **главная медицинская сестра** – башкы медициналык айым
27. **главная операционная медицинская сестра** – башкы операциялык медициналык айым
28. **главное управление** – башкы башкармалык
29. **главное меню** – башкы аш тизме
30. **главный** – 1) башкы, 2) негизги
31. **главный бухгалтер** – башкы бухгалтер
32. **главный врач** – башкы доктур
33. **главный механик** – башкы механик
34. **главный распорядитель** – башкы тескөөчү
35. **главный специалист** – башкы адис
36. **глазок** – көзчө
37. **гласность** – ачык-айкындык
38. **глобальный** – глобалдуу
39. **глобализация** – глобалдаштыруу
40. **глубина бедности** – кедейликтин чеги
41. **глянцевый** – жалтырак
42. **годность** – жарамдуулук
43. **годовой** – жылдык
44. **годовой отчет** – жылдык отчет

45. **гонорар** – калем акы
46. **гордость, гордиться** – сыймык, сыймыктануу
47. **горожанин** – шаардык
48. **горячая линия** – шыр байланыш
49. **госпиталь** – аскердик оорукана, госпиталь
50. **госпитализация** – ооруканага жаткыруу
51. **госпошлина** – мамлекеттик алым
52. **государства транзита** – транзит мамлекеттер
53. **государственная измена** – мамлекеттик чыккынчылык
54. **государственная пошлина** – мамлекеттик алым
55. **государственная регистрация недвижимости** – кыймылсыз мүлктү мамлекеттик каттоо
56. **государственная собственность** – мамлекеттик менчик
57. **государственная экспертиза ценности документов** – документтердин баалуулугуна мамлекеттик экспертиза
58. **государственное страхование** – мамлекеттик камсыздандыруу
59. **государственные и общественные нужды** – мамлекеттик жана коомдук муктаждыктар
60. **государственные финансы** – мамлекеттик каржы
61. **государственные хозяйства** – мамлекеттик чарба
62. **государственный земельный кадастр** – мамлекеттик жер кадастры
63. **государственный контракт** – мамлекеттик контракт
64. **государственный контроль** – мамлекеттик контроль
65. **государственный стандарт (ГОСТ)** – мамлекеттик стандарт (МСТ)
66. **государственный реестр нормативных правовых актов** – ченемдик укуктук актылардын мамлекеттик реестри
67. **государственный учет** – мамлекеттик эсеп
68. **государственный язык** – мамлекеттик тил
69. **гражданин** – жаран
70. **гражданская обязанность** – жарандык милдет
71. **гражданская правоспособность** – жарандык укукка жөндөмдүүлүк

72. **гражданский долг** – жарандык милдет
73. **гражданский процесс** – жарандык процесс
74. **гражданское дело** – жарандык иш
75. **гражданское законодательство** – жарандык мыйзамдар
76. **гражданское неповиновение** – жарандык баш ийбестик
77. **гражданство** – жарандуулук
78. **грамотно, грамотный** – сабаттуу
79. **грамота почетная** – ардак грамота
80. **грандиозный** – абдан чоң
81. **грант** – грант
82. **граф** – 1) тилке, 2) графа
83. **график** – график
84. **график отпусков** – өргүү графиги
85. **гримёрный** – жасануу бөлмөсү
86. **грипп** – сасык тумоо
87. **гриф** – гриф
88. **гриф секретности** – жашыруундук грифи
89. **группа** – топ, тайпа, группа
90. **группа крови** – кан топтору
91. **группа происхождения** – 1) теги бир, 2) бир топтон пайда болгон
92. **группировка** – 1) топтошуу, 2) жаат
93. **группировка документов** – документтерди топтоштуруу
94. **групповая принадлежность** – топко таандыгы
95. **групповое заявление** – топтук арыз (өтүнүч)
96. **групповое описание документов при каталогизации** – каталог түзүүдө документтердин топтук сүрөттөмөсү
97. **групповые занятия** – топтук сабактар
98. **гуманитарные знания** – гуманитардык илимдер

Д

1. **давление** – 1) басым, 2) кысым
2. **давность смерти** – өлүмдүн эскилиги
3. **дактилоскопический след** – дактилоскопиялык из
4. **далее** – 1) мындан ары, 2) андан кийин

5. **дальнейшее** – 1) мындан аркы, 2) андан аркы
6. **дальновидный** – көсөм
7. **данные** – маалымат
8. **данные документы поисковые** – издөөчү документтердин маалыматтары
9. **данные официальные** – расмий маалыматтар
10. **данные паспорта** – паспорт маалыматы
11. **данные текстовые** – тексттик маалыматтар
12. **данный** – ушул
13. **дарение документов** – документтерди тартуу кылуу
14. **даренное имущество** – тартууланган мүлк
15. **даровой труд** – 1) тегин эмгек, 2) акысыз эмгек
16. **дарственный** – тартууланган
17. **дата** – күнү (дата)
18. **дата ограничительная** – чектөө күнү (датасы)
19. **дата платежа** – төлөө күнү (датасы)
20. **дата подписания** – кол коюу күнү (датасы)
21. **дата поступления** – келип түшкөн күнү (датасы)
22. **дата регистрации** – катталуу күнү (датасы)
23. **датирование документа** – документке күнүн (дата) коюу
24. **датчик** – билдиргич
25. **два межстрочных интервала** – эки саптык интервал
26. **двигать** – 1) жылдыруу, 2) кыймылдатуу
27. **двигать вперед** – алдыга жылдыруу
28. **движение рабочих мест** – жумушчу орундардын кыймылы
29. **движимое имущество** – кыймылдуу мүлк
30. **движущие силы** – кыймылдаткыч күчтөр
31. **двойное гражданство** – кош жарандуулук
32. **двойное страхование** – кош камсыздандыруу
33. **двойственный характер** – эки мүнөздүүлүк
34. **двойная линия** – кош сызык
35. **двор** – короо
36. **двоемное мнение** – ача пикир
37. **двусторонний договор** – эки тараптуу келишим
38. **дворник** – короо жумушчусу

39. **двусторонний** – эки тараптуу
40. **двухфакторный** – кош факторлуу
41. **двухшеренговый строй** – эки катар сап
42. **двойная линия** – кош сызык
43. **девальвация** – девальвация
44. **девиз** – ураан
45. **дееспособность** – аракетке жөндөмдүүлүк
46. **дееспособный** – жөндөмдүү, жарамдуу
47. **дежурный** – нөөмөтчү
48. **дежурный врач** – нөөмөтчү доктур
49. **дежурный лист** – нөөмөт барагы
50. **дежурный по режиму** – шартгам (режим) боюнча нөөмөт
51. **дежурство** – нөөмөт
52. **дезинфекционная камера** – дезинфекциялоо камерасы
53. **дезинфекция** – дезинфекциялоо
54. **дезинформация** – жалган маалымат
55. **действенный** – таасирдүү, иштиктүү
56. **действие** – аракет, таасир
57. **действие документа** – документтин колдонулушу
58. **действие закона** – мыйзамдын колдонулушу
59. **действительно** – чындыгында
60. **действительный** – анык, жарактуу
61. **действительный документ** – жарактуу документ
62. **действующий закон** – колдонуудагы мыйзам
63. **декларация** – декларация
64. **декорация** – жасалга
65. **делеги́рование** – өкүлдөө
66. **делеги́рование полномочий** – ыйгарым укуктарды өкүлдөө
67. **дело** – 1) иш, 2) көктөмө
68. **дело (архивного) фонда** – фонддун (архивдик) көктөмөсү
69. **деловые бумаги** – иш кагаздары
70. **деловое (служебное) письмо** – иштиктүү (кызматтык) кат
71. **деловой доклад** – иштиктүү баяндама
72. **деловой человек** – ишкер адам
73. **дельное предложение** – орундуу сунуш

74. **делопроизводство** – иш кагаздары
75. **делопроизводитель** – иш кагазын жүргүзүүчү
76. **делопроизводство автоматизированное** – автомат-
таштырылган иш кагаздары
77. **демонстрация** – 1) көрсөтүү, 2) демонстрация
78. **дематериализация** – материалдаштырылбаган
79. **денежная компенсация** – акчалай ордун толтуруу
80. **денежная оценка документов** – документтерди акчалай
баалоо
81. **денежное вознаграждение** – акчалай сыйлык
82. **денежное довольствие** – акчалай үлүш
83. **денежное обращение** – акча жүгүртүү
84. **денежное пособие** – акчалай жөлөкпул
85. **денежное содержание** – акчалай күтүм
86. **денежные выплаты** – акчалай төлөө
87. **день выдачи** – берилген күнү
88. **день донорства** – донорлук күн
89. **день открытых дверей** – ачык эшик күнү
90. **депозит** – депозит
91. **депозитор** – депозит ээси
92. **деталь** – 1) бөлүк, 2) тетик
93. **детализация показаний** – көрсөтмөнү деталдаштыруу
94. **детализированный план** – деталдаштырылган план
(мерчем)
95. **детализировать** – деталдаштыруу
96. **детская** – балакана
97. **детская педиатрия** – балдар педиатриясы
98. **детский гинеколог** – балдар гинекологу
99. **дефект** – кемтик
100. **дефектолог** – дефектолог
101. **дефекты звучания** – тыбыштык жетишсиздик
102. **дефицит** – таңсыктык
103. **децентрализация** – борборлоштурууну азайтуу
104. **деяние** – жосун
105. **деятель** – ишмер
106. **деятельность** – 1) иш, 2) ишмердик

107. **диагноз** – дарт аты, диагноз
108. **диагностика** – дарт табуу, дарт аныктоо, диагностика
109. **диагностика автомобилей** – унаа диагностикасы
110. **диета** – диета, мүнөз тамак
111. **диетолог** – диетолог
112. **диктовать** – мажбур кылуу, айласыз кылуу
113. **динамика** – динамика
114. **дипломированный специалист** – дипломдуу адис
115. **директива** – директив
116. **директивный документ** – директивдик документ
117. **директивный орган** – директивдик орган
118. **директор** – директор
119. **дискриминация** – басмырлоо
120. **дискуссия** – талкуу
121. **диспансер** – диспансер
122. **диссемированный** – 1) диссемирленген, 2) таралган
123. **диспозитивность** – диспозитивдүүлүк
124. **дистанционные знания** – аралыктан алынган билим
125. **дисциплина** – 1) сабак, 2) тартип, 3) дисциплина
126. **дисциплинарная ответственность** – тартиптик жоопкерчилик
127. **дисциплинарное взыскание** – тартиптик жаза
128. **дисциплинарный модуль** – тартиптик (дисциплиналык) модуль
129. **дифференциация** – айырмалоо
130. **дифференциальная диагностика** – айырмалап дарт аныктоо
131. **дифференцированное описание** – өз-өзүнчө сыпаттоо
132. **добавка** – кошулма
133. **доброкачественная опухоль** – залалсыз шишик
134. **добросовестно** – ак ниет
135. **добровольное медицинское страхование** – ыктыярдуу медициналык камсыздандыруу
136. **добрые услуги** – изги кызмат
137. **доверенное лицо** – ишенимдүү адам
138. **доверенность** – ишеним кат

139. **доверенность нотариальная** – нотариалдык ишеним кат
140. **доверенность официальная** – расмий ишеним кат
141. **доверитель** – ишеним билдирүүчү
142. **доверительное управление** – ишенимдүү башкаруу
143. **довожу до вашего сведения** – ... сизге билдирем
144. **довод** – жүйө
145. **доведение до ... – ...** чейин жеткирүү
146. **договор** – келишим
147. **договор дарения** – тартуулоо келишими
148. **договор коллективный** – жамааттык келишим
149. **договор материальной ответственности** – материалдык жоопкерчилик келишими
150. **договорное письмо** – келишим кат
151. **договор поставки** – жеткирип берүү келишими
152. **договор трудовой срочный** – мөөнөттүү эмгек келишими
153. **договор учредительный** – уюмдаштыруу келишими
154. **договорённость** – макулдашуу
155. **доза** – өлчөм
156. **дознание** – алгачкы текшерүү
157. **дозор** – текшерүү
158. **дозорный эпидемиологический надзор** – эпидемиологиялык текшерүүчү көзөмөл
159. **доказательство** – далил
160. **доказать** – далилдөө
161. **доклад** – баяндама
162. **докладная записка** – баяндама кат
163. **докладывать, доложить** – билдирүү
164. **документальная информационно-поисковая система** – документтик маалыматтык-издөө системасы
165. **документальная публикация** – документтик жарыялоо
166. **документационное обеспечение управления (ДОУ)** – башкарууну документтик камсыздоо (БДК)
167. **документация** – документтер
168. **документация товаросопроводительная** – товар коштомо документтер
169. **документ** – документ

170. документ **беловой** – таза жазылган документ
171. документ **дублетный** – кайталанма документ
172. документ **заблокированный** – бөгөт коюлган документ
173. документ-**запрос** – суроо-талап документи
174. документ **изобразительный** – сүрөттөмө документ
175. документ **информационный** – маалыматтык документ
176. документ **идентичный** – окшош документ
177. документирование **управленческой деятельности** – башкаруу ишмердигин документтештирүү
178. документированный – документтештирилген
179. документ **нормативный** – ченемдик документ
180. документооборот – документ жүгүртүү
181. документооборот **организации** – уюмдун документтерин жүгүртүү
182. документ **организационно-распорядительный** – уюштуруу-тескөө документи
183. документооборот **электронный** – электрондук документ жүгүртүү
184. документопоток – документ агымы
185. документ **личного происхождения** – жеке теги боюнча документ
186. документ **первичный** – баштапкы документ
187. документ **письменный** – жазуу жүзүндөгү документ
188. документ **поддельный** – жасалма документ
189. документ **подлинный** – түп нуска документ
190. документ **постоянного хранения** – туруктуу сакталуучу документ
191. документальная **публикация** – документтик жарыялоо
192. документ **основной учетный** – негизги эсепке алуу документи
193. документ-ответ – жооп-документ
194. документ **оцифрованный** – санариптештирилген документ
195. документ-приложение – тиркеме документ
196. документ **разнородный** – ар кыл документ
197. документ **родовой** – теги бир документ

198. документ сводный – жыйынды документ
199. документ, удостоверяющий личность – өздүгүн ырастган документ
200. документ черновой – сомо документ
201. документ электронный агрегированный – электрондук топтолгон документ
202. документ электронный составной – электрондук курама документ
203. документы архива учетные – эсептеги архив документтери
204. документы к заседаниям – отурумдарга даярдалган документтер
205. документы, подлежащие уничтожению – жок кылынуучу документтер
206. долг – 1) карыз, 2) бересе, 3) парз, 4) милдет
207. долговременный период – узак мезгил
208. долгосрочное планирование – узак мөөнөттүү пландөө (мерчемдөө)
209. долгосрочные обязательства – узак мөөнөттүү милдеттенмелер
210. долевая собственность – үлүштүк менчик
211. долевая часть – үлүш бөлүгү
212. должен знать – билиш керек
213. должен иметь – ээ болуш керек
214. должен владеть – аткара алыш керек
215. должник – карызкор
216. должность – кызмат, кызмат орун
217. должности служащих – кызматчылардын кызмат орундары
218. должностная инструкция – кызматтык нускама
219. должностное лицо – кызмат адамы
220. должностной оклад – кызматтык маяна
221. доля – үлүш
222. дома-интернаты – интернат-үйлөр
223. до минования надобности – зарылчылыгы бүткөнгө чейин

224. **доминирующее положение** – үстөмдүк абал
225. **домовая книга** – үй китеби
226. **домогательство** – асылуу
227. **донесение** – жеткирүү
228. **допечатка** – кошумчалап басып жазуу
229. **дописка** – кошумчалап жазуу
230. **доплата** – кошумча акы
231. **допуск** – уруксат баракчасы
232. **допускается** – уруксат берилген, жол берилген
233. **допустимо** – уруксат берилген
234. **допустимое доказательство** – жол берилген далил
235. **дополнительный вход** – кошумча кирүү
236. **дополнительный выход** – кошумча чыгуу
237. **дополненный** – кошумчаланган, толукталган
238. **дополнение к личному листку** – жеке баракчага кошумча
239. **допрос** – сурак
240. **доработать** – 1) жеткире иштөө, 2) иштеп бүтүрүү
241. **дорожно-транспортное происшествие** – жол унаа кырсыгы
242. **досмотр** – кароо, текшерүү
243. **досмотровое помещение** – кароо жүргүзүү жайы
244. **достоверность** – ишенимдүүлүк, аныктык
245. **достоверный** – ишенимдүү
246. **достоинство** – 1) аброй, 2) мартаба
247. **достойный** – татыктуу
248. **достояние** – 1) дөөлөт, 2) мүлк, 3) кенч
249. **доступ** – кирүү (жетүү) мүмкүнчүлүгү
250. **доступный** – жеткиликтүү
251. **доступность** – жеткиликтүүлүк
252. **доступ к информации** – маалыматтын жеткиликтүүлүгү
253. **досуг** – 1) бош убакыт, 2) эс алуу
254. **досуговые объекты** – эс алуу объектилери
255. **дотация** – дотация
256. **доходы от трудовой деятельности** – эмгек ишмердигинен келип түшкөн кирешелер
257. **дренаж** – сарыктыргыч

258. **дубликат** – жуп нуска
259. **дубликат подлинника** – түп нусканын жуп нускасы
260. **духовный** – рухий
261. **духовное богатство** – рухий байлык
262. **духовные ценности** – рухий дөөлөт
263. **душевая** – жуунучу жай

Е

1. **единица** – бирдик
2. **единичный** – айрым
3. **единичный случай** – айрым учурда
4. **единоборство** – жекеме-жеке
5. **единообразие** – бир түрдүүлүк
6. **единовременно** – бир жолу
7. **единовременное пособие** – бир жолку жөлөк пул
8. **единогласие** – бир добуштук
9. **единый реестр государственных услуг** – мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү реестри
10. **единое окно** – бирдиктүү терезе
11. **единоличный** – 1) жеке башкаруу, 2) жеке билемдик
12. **единоначалие** – бир башчылык
13. **единодушно** – 1) бир добуш менен, 2) бир пикирлеш
14. **единственная лицензия** – 1) жалгыз уруксаттама, 2) лицензия
15. **единственный** – жалгыз
16. **единство** – биримдик
17. **единство живого вещества** – жандуу заттын биримдиги
18. **единство измерений** – өлчөөлөр бирдиктүүлүгү
19. **единые требования** – бирдиктүү талаптар
20. **единые требования к системам документации** – документтер системасынын бирдиктүү талаптары
21. **единый** – 1) жалпыга бирдей, 2) бирдиктүү, 3) биримдик,
22. **единица таксономическая** — таксономиялык бирдик
23. **единый государственный реестр** – бирдиктүү мамлекеттик реестр

24. **единый социальный налог** – бирдиктүү социалдык салык
25. **ежегодный взнос** – ар жылдык төгүм
26. **ежедневный** – 1) күндөлүк, 2) күн сайын
27. **ежемесячный** – ай сайын
28. **еженедельный** – жума сайын
29. **естественный** – табигый
30. **ёмкость** – сыйымдуулук

Ж

1. **жалоба** – даттануу
2. **жалование** – 1) иш акы, 2) жалыйна
3. **жаропонижающее средство** – дене табын төмөндөтүүчү каражаттар
4. **желание** – 1) каалоо, 2) тилек
5. **жертва** – курмандык
6. **жест** – жаңсоо
7. **жестикауляция** – жаңсоо
8. **жёсткость** – 1) катуулук, 2) катаалдык
9. **жестокое обращение** – ырайымсыз мамиле кылуу
10. **жёсткий контроль** – катуу контроль
11. **живой труд** – киши эмгеги
12. **жизнь** – өмүр, жашоо, турмуш-тиричилик
13. **жизнедеятельность человека** – адамдын турмуш-тиричилиги
14. **жизненные потребности** – тиричилик керектөөлөрү
15. **жизненный опыт** – турмуштук тажрыйба
16. **жизнеспособность** – жашоо жөндөмдүүлүгү
17. **жизнестойкость** – жашоого туруктуулук
18. **жилище** – турак жай
19. **жилищная программа** – турак жай программасы
20. **жилищное право** – турак жай укугу
21. **жилищное строительство** – турак жай курулушу
22. **жилищные условия** – турак жай шарты
23. **жилая квартира** – батир

24. **жилая комната** – турак бөлмө
25. **жилая площадь** – турак аянты
26. **жилищный вопрос** – турак жай маселелеси
27. **жилое помещение** – турак жай
28. **жилой дом** – турак үй
29. **жилой район** – турак жай району
30. **жирный шрифт** – кара шрифт
31. **житейские проблемы** – тиричилик көйгөйлөрү
32. **житель** – тургун
33. **жительство** – турган жер
34. **жгут** – кендир жип
35. **жгут закрутка** – толгомо кендир жип
36. **журнал входящей корреспонденции** – кириш кат-кабарлар журналы
37. **журнал движения** – кыймыл журналы
38. **журнал учета информации** – маалыматты каттоо журналы
39. **журнал учета документов** – документтерди каттоо журналы
40. **жюри** – калыстар тобу

3

1. **заблаговременно** – күн мурун
2. **зablуждение** – жаңылуу, адашуу
3. **заболеваемость** – ооругандык, ооруга чалдыгуу
4. **заболевание** – оору
5. **заведомо** – көз көрүнөө
6. **заведующий архивом** – архив башчы
7. **заведующий** – башчы
8. **заведующий отделом** – бөлүм башчы
9. **заведующий складом** – кампа башчы
10. **заведующий хозяйством** – чарба башчы
11. **заверенная копия** – күбөлөндүрүлгөн көчүрмө
12. **заверить** – күбөлөндүрүү
13. **заверительная подпись** – күбөлөндүрүү колу

14. **завершенное дело** – аяктаган иш
15. **завещание** – керээз кат
16. **зависеть (от него)** – (ага) байланыштуу
17. **зависимое хозяйственное общество** – көз каранды чар-балык коом
18. **завтрак** – нанүштө
19. **заглавие статьи** – макаланын аталышы
20. **заглавная буква** – баш тамга
21. **заглавный** – башкы
22. **заголовок** – аталышы
23. **заголовок дела** – көктөмөнүн аталышы
24. **заголовок документа** – документтин аталышы
25. **заголовок к тексту** – текстке карата аталыш
26. **заговор** – кутум
27. **задания открытого типа** – ачык типтеги тапшырмалар
28. **задаток** – шертпул
29. **задача** – 1) маселе, 2) милдет
30. **задняя дверь** – арткы эшик
31. **задолженность** – 1) карыз, 2) бересе
32. **задолженность по выплате заработной платы** – эмгек акыны төлөө боюнча карыз
33. **задолжник** – карыздар
34. **заемный процент** – зайым пайызы
35. **заинтересованное лицо** – кызыкдар жак
36. **заинтересованный** – кызыкдар
37. **заказ** – буйрутма, тапшырык
38. **заказчик** – буйрутмачы, тапшырыкчы
39. **закаливание организма** – организмди чыңдоо
40. **заклучение** – корутунду
41. **заклучения и отзывы на диссертации, авторефераты** – диссертацияларга, авторефераттарга корутундулар жана пикирлер
42. **заклучительный диагноз** – корутунду дарт аты
43. **закрепить** – бекемдөө
44. **закрепление** – 1) бышыктоо, 2) бекитүү
45. **закрытые торги** – жабык соодалар

46. **закономерно** – мыйзам ченемдүү
47. **законодательная власть** – мыйзам чыгаруу бийлиги
48. **законодательство** – мыйзамдар
49. **законные представители** – мыйзамдуу өкүлдөр
50. **законы общественного развития** – коомдук өнүгүү мыйзамдары
51. **законченное дело** – бүткөн иш
52. **закрытое акционерное общество** – жабык акционердик коом
53. **закупочная цена** – сатып алуу баасы
54. **закупщик** – аларман
55. **залог** – күрөө
56. **залог успеха** – ийгилик ачкычы
57. **замена, заменить** – алмаштыруу
58. **заместитель** – орун басар
59. **заместитель руководителя** – жетекчинин орун басары
60. **заместительство** – орун басарлык
61. **заметка** – эскертме белги
62. **замечание** – эскертүү
63. **замещать** – ордуна иштөө
64. **замораживание** – 1) тондуруу, 2) калыбында калтыруу
65. **замысел** – 1) ыклас, 2) көздөм
66. **замысел защиты информации** – маалыматты коргоо көздөмү
67. **занести в книгу** – китепке киргизүү
68. **занять место** – орун алуу, ордун ээлөө
69. **занято** – бош эмес
70. **занятость** – иштөө, жумуштуулук
71. **заочное обучение** – сырттан окуу
72. **заочное рассмотрение дела** – ишти сырттан кароо
73. **запас** – кор, камдык
74. **запас слов** – сөз кору
75. **запас продуктов** – азык-түлүк камдыгы
76. **запас финансовой прочности** – каржылык бекемдик камдыгы
77. **запасной выход** – кошумча чыгуу

78. **запасные части** – белен тетиктер
79. **записка** – 1) жазма, 2) кат
80. **записная книжка** – жазуу китеби
81. **запись информации** – маалыматты жазуу
82. **запрет** – тыюу
83. **запрос** – 1) суроо-талап, 2) сурам
84. **запрос информационный** – маалыматтык суроо-талап
85. **заповедник** – корук
86. **заполнение бланков** – бланктарды толтуруу
87. **заполнение поля** – тилкени толтуруу
88. **заработок** – акы
89. **заработная плата** – эмгек акы
90. **зараза** – жугуштуу оору
91. **заразный** – жугуштуу
92. **зарегистрировать** – каттоого алуу
93. **засвидетельствовать** – 1) күбө болуу, 2) күбөлөндүрүү
94. **заседание** – отурум
95. **заседания экспертной комиссии** – эксперттик комиссиянын отуруму
96. **засекречивание информации** – маалыматты жашыруу
97. **заслуженный врач** – эмгек сиңирген доктур
98. **заслуженный отдых** – ардактуу эс алуу
99. **застрахованное лицо** – камсыздандырылган жак
100. **застрахованный** – камсыздандырылган
101. **застой** – 1) сенек, 2) туруп калуу
102. **застройка** – курулуштар
103. **затрата** – сарптоо
104. **затрата труда** – эмгектин сарпталышы
105. **затруднение** – кыйынчылык
106. **зафиксировать** – каттап коюу
107. **зачёт** — өтүм
108. **зачтено** – өттү
109. **зачётная книжка** – сынак китепчеси
110. **зачётная ведомость** – өтүм тизмеси (ведомосту)
111. **зачитать** – окуп берүү
112. **защита** – 1) коргоо, 2) жактоо

113. **защита деловой репутации** – ишкердик беделди коргоо
114. **защита прав потребителей** – керектөөчүлөрдүн укугун коргоо
115. **защита чести, достоинства** – абийирди, ар-намысты коргоо
116. **защитные меры** – коргоо чаралары
117. **защищенность данных** – маалыматтын корголушу
118. **заявка** – табыштама
119. **заявка на изобретения** – ойлоп табууга табыштама
120. **заявление** – өтүнүч (арыз)
121. **заявитель** – өтүнүч (арыз) ээси
122. **заявление-обязательство** – өтүнүч-милдеттенме
123. **заявление-просьба** – өтүнүч-сураныч
124. **звание** – наам
125. **звено** – топ
126. **звеньевая (ой)** – топ башчы
127. **звено обычное** – кадимки топ (бөлүк)
128. **здания и сооружения** – имараттар жана курулмалар
129. **здоровый** – дени сак, дени таза
130. **здоровый образ жизни** – сергек жашоо мүнөзү
131. **здравоохранение** – саламаттык сактоо
132. **здоровье** – ден соолук, саламаттык
133. **земельная доля** – жер үлүшү
134. **земельная собственность** – жер менчиги
135. **земельные споры** – жер талаштары
136. **землевладелец** – жер ээси
137. **земли обороны** – коргоо жерлери
138. **землеустройство** – жерге жайгаштыруу
139. **злоупотребление** – кыянаттык менен пайдалануу
140. **знак** – белги
141. **знак качества** – сапат белгиси
142. **знак обращения на рынке** – рынокто жүгүртүү белгиси
143. **знак соответствия системы добровольной сертификации** – ыктыярдуу тастыктоо системанын шайкештик белгиси
144. **знакомить** – тааныштыруу

145. **знание** – билим
146. **знатный** – атактуу (даңктуу)
147. **знамя** – туу
148. **знаток** – билерман
149. **знать** – билүү
150. **значок** – төш белги
151. **значимый** – маанилүү, маңыздуу
152. **значимость** – маанилүүлүк, маңыздуулук
153. **значимость документа** – документтин маңыздуулугу
154. **значительное влияние** – олуттуу таасир
155. **знающий врач** – иш билги доктур
156. **зона** – чөлкөм
157. **зона повышенного радиационного риска** – радиациялык коркунуч жогору чөлкөм
158. **зона санации** – санациялоо чөлкөмү
159. **зона свободного предпринимательства** – эркин ишкердик чөлкөмү
160. **зонд** – сүмбө, тинтүүр
161. **зоны лечебно-оздоровительные** – дарылоо-саламаттыкты чыңдоо чөлкөмдөрү
162. **зоны санитарно-защитные** – санитардык-коргоо чөлкөмдөрү
163. **зрелая мысль** – жетик ой
164. **зрелость** – жетилгендик
165. **зрелый возраст** – жетилген курак

И

1. **игнорирование** – кенебестик, тоготпостук, көңүл бөлбөө
2. **идентичность** – 1) иденттүүлүк, 2) окшош
3. **идентичность нации** – улуттун иденттүүлүгү
4. **идентичные признаки** – окшош белгилер
5. **идентификация** – идентификация
6. **идентификация личности трупа** – өлүктүн өздүгүн аныктоо
7. **идентификатор** – идентификатор

8. **идентификационный код** – идентификациялык код (белги)
9. **идентификационный (страховой) номер** – идентификациялык (камсыздандыруу) номери
10. **идентификационный номер налогоплательщика** – салык төлөөчүнүн идентификациялык номери
11. **идентификатор электронной копии документа** – документтин электрондук көчүрмөсүнүн идентификатору
12. **идентичные товары** – окшош товарлар
13. **иерархия** – 1) баскыч, 2) тепкич
14. **иерархия наук** – илим баскычтары
15. **иждивение** – багуу
16. **иждивенец** – багуудагы адам
17. **иждивенчество** – жан багуучулук
18. **избирательные цензы** – шайлоо чек шарттары (чеги)
19. **избирательный блок** – шайлоо блогу
20. **избирательный бюллетень** – шайлоо бюллетени
21. **избирательный ящик** – шайлоо үкөгү
22. **избрание меры пресечения** – бөгөт коюу чарасын тандоо
23. **избыток** – ашыкча
24. **избыток рабочей силы** – жумушчу күчүнүн ашыктыгы
25. **избыточное население** – жумушсуз калк
26. **известие** – кабар
27. **извещение** – кабарлама, кабарлоо
28. **изготовитель** – даярдоочу
29. **изготовление лекарственных средств** – дары каражаттарынын даярдоо
30. **издание** – 1) басылма, 2) басып чыгаруу
31. **издательство** – басмакана
32. **издательская продукция** – басма өндүрүмдөрү
33. **издательская правка** – басманын оңдоолору
34. **издательская себестоимость** – басылманын өздүк наркы
35. **издевательство** – кордоо
36. **изделия** – буюмдар
37. **изделия медицинского назначения** – медициналык буюмдар

38. **издержки** – коромжулар
39. **излишне уплаченная пошлина** – ашыкча төлөнгөн алым
40. **изложение** – баяндоо
41. **измерение** – өлчөө
42. **износ** – 1) эскирүү, 2) жешилүү
43. **изолятор** – обочо бөлмө
44. **изоляция** – 1) обочолотуу, 2) бөлүү
45. **изображение** – сүрөттөп көрсөтүү
46. **изобретение** – ойлоп табуу
47. **изобретатель** – ойлоп табуучу
48. **изобретательская активность** – ойлоп табуу жигердүүлүгү
49. **изобретательское право** – ойлоп табуу укугу
50. **изобретение, раскрытое в ранее поданной заявке** – мурда берилген табыштамада ачыкталган ойлоп табуу
51. **изучение** – 1) окуп үйрөнүү, 2) иликтөө
52. **изъятие** – 1) алып коюу, 2) чыгаруу
53. **изъятие документа** – документти колдонуудан алып коюу
54. **изыскание** – 1) издеп, 2) изилдеп-иликтөө
55. **иллюстративный** – иллюстрациялык
56. **имеет право** – укугу бар
57. **именная вещь** – энчилүү буюм
58. **именной каталог** – энчилүү каталог
59. **именной указатель** – энчилүү көрсөткүч
60. **имидж** – бедел
61. **имитация** – окшоштуруу, тууроо
62. **иммунитет** – иммунитет
63. **иммунизация** – иммундоо
64. **импульс** – 1) түрткү берүү, 2) импульс (физиол.)
65. **имущество** – мүлк
66. **имущественная ответственность гражданина** – жарандын мүлктүк жоопкерчилиги
67. **имущественное страхование** – мүлктүк камсыздандыруу
68. **иначе** – башкача
69. **инвалидность** – майыптуулук
70. **инвестиция** – инвестиция

71. **инвентарь** – инвентарь
72. **инвентаризация** – инвентарлоо
73. **инвентарная книга** – инвентарлоо китеби
74. **инвентаризационный опись** – инвентардык тизим
75. **ингаляторный кабинет** – инголятордук кабинет
76. **индекс научного цитирования** – илимий цитата индекси
77. **индексация** – индексациялоо
78. **индексирование** – индекстештирүү
79. **индивидуально** – жеке
80. **индивидуальные предприниматели** – жеке ишкерлер
81. **инженер-программист** – инженер-программист
82. **инженер по ремонтно-строительным работам** – ондоо-курулуш иштери боюнча инженер
83. **инициал** – аты-жөнү
84. **инициатива** – демилге
85. **инициатор** – демилгечи
86. **инициативная группа** – демилгелүү топ
87. **инициативный документ** – демилге документ
88. **инициатор проекта** – долбоордун демилгечиси
89. **инкриминация** – 1) айыптоо, 2) инкриминациялоо
90. **инновация** – жаңычылдык
91. **инновационная деятельность** – жаңычыл ишмердик
92. **иное гражданство** – башка жарандык
93. **иностранное физическое лицо** – чет өлкөлүк жеке жак
94. **иностранное юридическое лицо** – чет өлкөлүк юридикалык жак
95. **иностранные граждане** – чет өлкө жарандары
96. **иностранный инвестор иностранных граждан и лиц без гражданства** – чет өлкөлүк жарандардын жана жарандыгы жок адамдардын чет өлкөлүк инвестору
97. **инспектор** – тескөөчү
98. **инспектор паспортист** – паспортчу тескөөчү
99. **инспектор по работе с интернами** – интерн менен иштөө боюнча тескөөчү
100. **инспектирование** – тескөө
101. **инстинкт** – 1) инстинкт, 2) туюм

102. **инстанция** – инстанция
103. **инструктаж** – нускамалоо
104. **инструктор** – нускоочу
105. **инструкция** – нускама
106. **инструкция по делопроизводству** – иш кагаздарын жүргүзүү нускамасы
107. **инструмент** – 1) аспап, 2) инструмент
108. **инструментальная** – аспапкана
109. **инструментальная компетенция** – инструменттик иш билгилик
110. **инструментальное исследование** – инструменттик изилдөө
111. **интеграция** – интеграция
112. **интеллект** – интеллект
113. **интеллектуальная собственность** – интеллектуалдык менчик
114. **интеллектуальный потенциал** – интеллектуалдык дарамет
115. **интеллигент** – интеллигент
116. **интенсивность** – 1) ургаалдуулук, 2) бачымдык
117. **интенсивное обучение** – ургаалдуу окутуу
118. **интенсивная терапия** – ургаалдуу терапия
119. **интерактивный режим** – интерактивдүү шарттам (режим)
120. **интервал** – аралык, интервал
121. **интервенция** – интервенция
122. **интерес** – 1) кызыкчылык, 2) талам
123. **интересно** – кызык
124. **интересный** – кызыктуу
125. **интервью** – маек
126. **интернат** – 1) жатак-мектеп, 2) интернат
127. **интернет-обращение граждан** – жарандардын интернет-кайрылуусу
128. **интерпретация** – интерпретация
129. **интерфейс** – интерфейс
130. **интерференция** – интерференция

131. **интонация** – интонация (басым)
132. **интрига** – бузукулук
133. **интуиция** – туюм
134. **инфекция** – инфекция
135. **инфекционное заболевание** – инфекциялык оору
136. **инфекционист** – инфекционист
137. **инфекционные и паразитарные заболевания** – инфекциялык жана мите оорулары
138. **информация** – маалымат
139. **информатор** – кабарлоочу
140. **информатизация** – маалыматташтыруу
141. **информирование** – маалымдоо
142. **информация об управлении правами** – укуктарды башкаруу жөнүндө маалымат
143. **информационный** – маалыматтык
144. **информационный поиск** – маалыматтык издөө
145. **информационная поисковая система** – маалыматтык издөө системасы
146. **информационная потребность** – маалыматтык керектөө
147. **информационная стратегия** – маалыматтык стратегия
148. **информационное письмо** – маалымат кат
149. **информационно-правовая система** – маалыматтык укуктук система
150. **информационные услуги** – маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр
151. **информация документированная** – документтештирилген маалымат
152. **информация общедоступная** – жалпыга жеткиликтүү маалымат
153. **информация служебная** – кызматтык маалымат
154. **инфраструктура** – инфратүзүм
155. **инцидент** – инцидент
156. **искажение** – бурмалоо
157. **исключение** – 1) чыгаруу, 2) алып салуу
158. **исключительная** – 1) өзгөчө, 2) айрыкча
159. **исключительное право** – өзгөчө укук

160. **исключительный** – өзгөчө
161. **исковая давность** – доо мөөнөтүнүн эскилиги
162. **исковое заявление** – доо арыз
163. **исполнение** – аткаруу
164. **исполнение запроса** – суроо-талапты аткаруу
165. **исполнение обязательства** – милдеттенмени аткаруу
166. **исполнительный лист** – аткаруу барагы
167. **исполняющая обязанность** – милдетин аткаруучу
168. **использование** – пайдалануу
169. **испытание** – сыноо
170. **испытанный** – сыналган
171. **испытательный срок** – сыноо мөөнөтү
172. **исследование доказательств** – далилдерди изилдөө
173. **исследование исходной ситуации** – баштапкы кырдаалды изилдөө
174. **исследование конкретных ситуаций** – таасын кырдаалды изилдөө
175. **исследование общественного мнения** – коомдук пикирди изилдөө
176. **исследователь** – изилдөөчү
177. **исследовать** – изилдөө
178. **истина** – чындык
179. **истинный** – чыныгы
180. **истребование документов** – документтерди суратып алдыруу
181. **исток** – 1) башталышы, 2) булагы
182. **источник** – булак
183. **источник информации** – маалымат булагы
184. **источник питания** – азыктандыруу булагы
185. **источник официального опубликования** – расмий жарыялоо булагы
186. **история болезни** – бейтап баяны
187. **истощенный** – арык
188. **исходный** – баштапкы
189. **исходный текст** – баштапкы текст
190. **исходящий документ** – чыгыш документ

191. **исходящая корреспонденция** – чыгыш кат-кабарлар
192. **исходящий номер** – чыгыш номуру
193. **исчерывающие меры** – толук чаралар
194. **исчисляемая** – эсептелген
195. **итог** – жыйынтык
196. **итог годовой** – жылдык жыйынтык
197. **итоги голосования** – добуш берүү жыйынтыгы
198. **итоговый контроль** – жыйынтыктоочу контролдоо
199. **итоговый рейтинг** – жыйынтыктоочу рейтинг
200. **итоговая запись к номенклатуре дел организации** – уюмдун иштеринин номенклатурасына жыйынтык жазмасы
201. **итоговая запись описи дел** – көктөмөлөрдүн тизиминин жыйынтык жазмасы

К

1. **кабинет** – кабинет, иш бөлмө
2. **кабинет колоноскопии** – колоноскопия кабинети
3. **кабинет рентгенографии** – рентгенография кабинети
4. **кадастровая справка** – кадастр маалым каты
5. **казенное имущество** – казына мүлкү
6. **казино** – кумаркана
7. **казна** – казына
8. **казначей** – казыначы
9. **казначейское обязательство** – казыналык милдеттенме
10. **казначейство** – казыналык
11. **калибровка** – калибрлөө
12. **каникулы** – каникул
13. **канцелярия** – кеңсе
14. **кандидат** – 1) кандидат, 2) талапкер
15. **кандидат наук** – илимдин кандидаты
16. **кандидатура** – талапкерлик
17. **канон** – канон
18. **капельница** – тамчылатма
19. **капитальный ремонт** – капиталдык оңдоо

20. **караульная служба** – кароол кызматы
21. **кардиограмма** – кардиограмма
22. **кардиография** – кардиография
23. **карта исследования** – изилдөө картасы
24. **картонирование дел** – көктөмөлөрдү мукабаллоо
25. **картон переплётный** – мукабалык картон
26. **картотека** – картотека
27. **карточка** – карточка
28. **карточка учета издания архива** – архив басылмаларынын эсеп карточкасы
29. **карточка регистрации и учета исполнения запроса** – суроо-талапты каттоо жана аткарылышын эсепке алуу карточкасы
30. **карьера** – мансап
31. **карьерист** – мансапкор
32. **касательство** – тийиштүүлүк
33. **кастелянша** – төшөнчү берүүчү
34. **катаклизм** – катаклизм
35. **каталог** – каталог
36. **каталог архивных фондов** – архив фонддорунун каталогу
37. **каталогизация архивных документов** – архивдик документтерди каталогдоо
38. **каталогизация** – каталогдоо
39. **каталог компетенций** – иш билгилик каталогу
40. **катастрофа** – 1) апаат, 2) катастрофа
41. **категории населенных пунктов** – калктуу конуштардын категориясы
42. **категорический** – кескин
43. **категорический отказ** – чечкиндүү баш тартуу
44. **категорическое заявление** – кескин каршылык билдирүү
45. **категория архивного фонда** – архив фондунун категориясы
46. **качественный показатель** – сапаттык көрсөткүч
47. **качество** – сапат
48. **качество управления** – башкаруунун сапаты

49. **квадратура** – квадратура
50. **квартал** – квартал
51. **квартальный** – кварталдык
52. **квалифицированная медицинская помощь** – сапаттуу медициналык жардам
53. **квалификационные работы** – квалификациялык иштер
54. **квалификационный сертификат** – квалификациялык тастыктама
55. **квалификационный экзамен** – квалификациялык сынак
56. **квалификация** – квалификация
57. **квартал** – квартал
58. **квитанция** – квитанция
59. **квитанция об оплате** – төлөгөндүгү жөнүндө квитанция
60. **кворум** – кворум, көпчүлүк
61. **квота** – 1) үлүш, 2) квота
62. **киоск** – күркө
63. **клад** – кенч
64. **клавиша** – баскыч
65. **клавиатура** – баскыч топ
66. **кладовая** – буюмкана
67. **классификация** – классификациялоо
68. **клевета** – жалаа
69. **клинико-диагностическая лаборатория** – клиникалык-дарт аныктоо лабораториясы
70. **клиническое мышление** – клиникалык ойлом
71. **ключевая фраза** – негизги фраза
72. **ключевые слова** – негизги сөз
73. **книга выдачи дел из хранилища** – сактоо жайынан көктөмөлөрдү берүү китеби
74. **книга жалоб** – даттануу китеби
75. **книга записи** – жазуу китеби
76. **книга учёта** – эсепке алуу китеби
77. **книга учёта поступлений документов** – келип түшкөн документтерди эсепке алуу китеби
78. **кнопки** – басмактар
79. **коалиция** – коалиция

80. **код** – код
81. **кодирование** – коддоо
82. **кодирование информации** – маалыматты коддоо
83. **койка** – керебет, орун
84. **количественное исследование** – сандык изилдөө
85. **количественный** – сандык
86. **количественный дифференцированный характер оценки** – баалоонун сандык жиктелиши
87. **коллега** – кесиптеш
88. **коллегиальное руководство** – коллегиялык жетекчилик
89. **коллектив** – жамаат
90. **коллективное действие** – жамааттык аракет
91. **коллективное мнение** – жамааттык пикир
92. **колонка** – тик тилке
93. **командировка** – иш сапар
94. **командировочные удостоверения** – иш сапар ырастамасы
95. **командование войск** – аскер кол башчылыгы
96. **командующий** – кол башчы
97. **комбинация** – айкалыштыруу
98. **комендант-завхоз** – комендант-чарба башчы
99. **комиссионер** – 1) далдалчы, 2) комиссионер
100. **комиссия международного права** – эл аралык укук комиссиясы
101. **комментарий** – түшүндүрмө, комментарий
102. **коммунальные услуги** – коммуналдык кызмат көрсөтүү
103. **коммуникация** – 1) байланыш, 2) коммуникация
104. **комната** – бөлмө
105. **компания** – компания
106. **компенсация** – кенемте
107. **компенсация материального вреда** – материалдык зыянды кенемтелөө
108. **компетентный** – иш билги
109. **компетентный орган** – ишенимдүү (компетенттүү) орган
110. **компетенция** – иш билгилик
111. **комплекс** – топтом, комплекс

112. **комплектование** – топтоштуруу, толуктоо
113. **комплектовщик** – толуктоочу
114. **компонент** – курамча
115. **компресс влажный** – нымдуу компресс
116. **компресс согревающий** – жылытуучу компресс
117. **компресс сухой** – кургак компресс
118. **компромисс** – тил табышуу
119. **компьютерные сети** – компьютердик тарамдар
120. **комфортабельные условия** – ынгайлуу шарт
121. **конечное потребление** – акыркы керектөө
122. **конечный срок** – акыркы мөөнөт
123. **конкретизировать** – тактоо
124. **конкретно** – 1) так, 2) таасын, 3) дайын
125. **конкретность** – 1) тактык, 2) таасындык
126. **конкретные ситуации** – дайындуу кырдаал
127. **конкретный** – 1) так, 2) таасын, 3) дайындуу
128. **конкуренция** – атаандаштык
129. **конкурс** – конкурс
130. **конкурс гласный** – айкын конкурс
131. **конкурс закрытый** – жабык мелдеш
132. **конкурс открытый** – ачык конкурс
133. **консенсус** – 1) тил табышуу, 2) консенсус
134. **консилиум** – консилиум
135. **консолидация** – консолидация
136. **консолидированный** – консолидацияланган
137. **конспект** – конспект
138. **конспиративный** – жашыруун
139. **констатирующая часть** – негиздөөчү (констатациялоочу) бөлүк
140. **конституционные гарантии** – конституциялык кепилдиктер
141. **конструктивный** – конструктивдүү
142. **консульские привилегии** – консулдук артыкчылыктар
143. **консультативная диагностическая работа** – консультациялык дарт аныктоо иштери
144. **консультативная помощь** – консультациялык жардам

145. **консультативный** – консультациялык
146. **консультационные услуги** – консультациялык кызмат көрсөтүүлөр
147. **консультация** – кеңеш берүү, консультация
148. **контакт** – байланыш
149. **контактные данные** – байланыш маалыматы
150. **контракт** – контракт
151. **контракт о неразглашении служебной тайны** – кызматтык сырды ачыкка чыгарбоо жөнүндө контракт
152. **контрактная основа** – контракттык негиз
153. **контрагент** – контрагент
154. **контролирующее лицо** – контролдоочу адам
155. **контроль** – контроль
156. **контрольная работа** – контролдук иш
157. **контрольно-пропускной пункт** – контролдук-өткөрмө пункт
158. **контрольный листок** – контролдук баракча
159. **конференц-зал** – конференц-зал
160. **конференция** – конференция
161. **конфиденциально** – купуя
162. **конфиденциальность** – купуялуулук
163. **конфиденциальная информация** – купуя маалымат
164. **конфискация имущество** – мүлктү конфискациялоо
165. **конфликт** – жаңжал, кагылыш
166. **концентрация** – топтоо, тортолуш, концентрация
167. **концепция** – концепция
168. **копия** – көчүрмө
169. **копия письменного доказательства** – жазуу жүзүндөгү далилдердин көчүрмөсү
170. **коренные народы** – түпкүлүктүү элдер
171. **корешок** – дүмүрчөк
172. **коридор** – далис
173. **коробка** – куту
174. **котельный** – откана
175. **координация** – координация
176. **корректировка** – оңдоп-түзөтүү

177. **коррупционер** – жемкор, коррупционер
178. **коррупция** – жемкордук, коррупция
179. **коррупцированность** – коррупциялангандык
180. **коррупцированный работник** – коррупцияланган кыз-маткер
181. **корыстный** – пайдакеч
182. **косая черточка** – жантык сызык
183. **косвенный умысел** – кыйыр ой
184. **косвенное управление** – кыйыр башкаруу
185. **костоправ** – сыныкчы
186. **крайние даты** – соңку күнү (дата)
187. **крайняя необходимость** – өтө зарылдык
188. **краснуха** – кызылча, кызамык
189. **кратко** – кыскача
190. **краткосрочный** – кыска мөөнөттүү
191. **кредит** – кредит
192. **кредитный договор** – кредиттик келишим
193. **кредитование** – кредиттөө
194. **кредиторская задолженность** – кредиттик бересе
195. **кредит часы** – кредит саат
196. **кризис** – каатчылык
197. **кризис болезни** – оорунун кескин өзгөрүшү
198. **кризисная ситуация** – каатчылык кырдаал
199. **критерий** – критерий
200. **критическая оценка** – сын баа
201. **крово-красный, окровавленный** – кызыл жаян
202. **кровоподтеки** – кандын уюшу (канталоо)
203. **круглосуточно** – күнү-түнү
204. **кругозор** – ой өрүш
205. **кружок** – ийрим
206. **крыло** – канат
207. **культура** – маданият
208. **культурные права человека** – адамдын маданий укуктары
209. **курируемые группы** – иш алып баруучу топтор

210. **курс повышения квалификации** – квалификацияны жогорулатуу курсу
211. **курс акций** – акциялардын курсу
212. **курсив** – жантик
213. **курсив буква** – жантик тамга
214. **курьер** – чабарман, курьер

Л

1. **лаборантская комната** – лаборанттык бөлмө
2. **лазер** – лазер
3. **ламинирование** – жылтырлоо
4. **ларингоскоп** –ларингоскоп
5. **ларингофон** –ларингофон
6. **легализация** — легалдаштыруу
7. **легитимность** – легитимдүүлүк
8. **легитимный** – легитимдүү
9. **легкомыслие** – жеңил ойлуулук
10. **лежачий** – жатма
11. **лекарь** – дарыгер
12. **лекарство** – дары
13. **лекарственные растения** – дары чөптөр
14. **лекарственные средства** – дары каражаттары
15. **лекция** – лекция
16. **лекционный** – лекциялык зал
17. **лектор** – лектор
18. **лента** – тасма
19. **летопись** – жыл баян
20. **лечебница** – дарылоо жайы
21. **лечебная физкультура** – дарылоо дене тарбиясы
22. **лечебно-профилактическое учреждение** – дарылоо-алдын алуу мекемеси
23. **лечебные исправительные учреждения** – дарылоо-түзөтүү мекемелери
24. **лечение больничное** – ооруканада дарылоо
25. **лечебное питание** –дарылык тамак

26. **лидер** – лидер
27. **лидерство** – лидерлик
28. **ликвидационная стоимость** – жоюу наркы
29. **ликвидировать** – жоюу, жокко чыгаруу
30. **ликвидность** – өтүмдүүлүк
31. **лимит** – чек
32. **лимитирование** – чектөө
33. **линейный** – сызыктык
34. **линия** – 1) сызык, 2) тилке, 3) чубалгы, 4) багыт
35. **линия электропередач** – электр өткөрүү чубалгысы
36. **лист заверитель дела** – көктөмөнү күбөлөндүрүү барагы
37. **лист заверитель описи** – тизимди күбөлөндүрүү барагы
38. **лист учета документов** – документтерди эсепке алуу барагы
39. **лист нарядов** – тапшырма барагы
40. **лифт** – лифт, тик араба
41. **лифтёр** – 1) лифт жумушчусу, 2) лифтёр
42. **лица без гражданства** – жарандыгы жок адамдар
43. **лицевой счет** – өздүк эсеп
44. **лицензия** – 1) уруксаттама, 2) лицензия
45. **лицензирование** – 1) уруксат берүү, 2) лицензиялоо
46. **лицензия разовая** – бир жолку уруксаттама
47. **лицензия простая, неисключительная** – жөнөкөй, өзгөчө эмес уруксаттама
48. **личная подпись** – өздүк колу
49. **личная доверенность** – жеке ишеним кат
50. **личная собственность** – жеке менчик
51. **личное поручительство** – жеке кепилдик
52. **личное страхование** – жеке камсыздандыруу
53. **личность** – инсан
54. **личные неимущественные права** – жеке мүлктүк эмес укуктар
55. **личный** – жеке, өздүк
56. **личные данные** – жеке маалымат
57. **личные документы** – жеке документтер
58. **личные права** – өздүк укуктар

59. **личные сбережения** – жеке аманаттар
60. **личный бюджет** – жеке бюджет
61. **личный досмотр** – жеке кароо
62. **личный обыск** – жеке тинтүү
63. **личный состав** – өздүк курам
64. **лишение** – ажыратуу
65. **логопед** – логопед
66. **лозунг** – ураан
67. **лор-врач** – лор-доктур
68. **локальное обследование** – жергиликтүү текшерме
69. **локальные (частные)** – жергиликтүү
70. **локальные признаки болезни** – оорунун жергиликтүү белгилери
71. **лояльность** – лоялдуулук
72. **лукавство** – амалкөйлүк
73. **лупа** – лупа
74. **лучевая диагностика** – нур менен дарт аныктоо
75. **лучевые поражения** – нурдан жаралануу
76. **льгота** – жеңилдик
77. **любой знак** – каалаган белги
78. **лютый** – катаал

М

1. **мазок** – сүртүндү, сыйпам
2. **макула** – макула
3. **максимальная прозрачность** – максималдуу айкындуулук
4. **максимум** – жогорку чек, максимум
5. **маловажный** – анча маанилүү эмес
6. **малое предприятие** – чакан ишкана
7. **малое предпринимательство** – чакан ишкердик
8. **малоимущая семья** – жарды үй-бүлө
9. **малоимущие слои населения** – калктын жарды катмары
10. **малообеспеченная семья** – аз камсыздалган үй-бүлө
11. **малодоказательный** – далили аз

12. **малокровие** – аз кандуулук
13. **малолетние** – тестиерлер
14. **малочисленный** – аз сандуу
15. **малый лекционный зал** – чакан лекция залы
16. **манипуляционный кабинет** – манипуляциялык кабинет
17. **мануальная терапия** – мануалдык терапия
18. **маркер** – белгилөөч
19. **маркировка** – белгилөө, маркалоо
20. **марля** – даки
21. **маршрут** – маршрут
22. **маска** – бет кап
23. **маскировка** – чүмбөттөө
24. **масочный режим** – бет кап шарттамы (режими)
25. **масса** – көпчүлүк, масса
26. **массаж** – укалоо
27. **массажист** – укалоочу
28. **массажный кабинет** – укалоо кабинети
29. **массовая информация** – жалпыга маалымат
30. **массовые беспорядки** – жапырт башаламандык
31. **мастер** – чебер
32. **мастерство** – чеберчилик
33. **масштаб** – чен өлчөм
34. **масштаб изображения** – сүрөттөлүш чен өлчөмү
35. **материальная база** – материалдык база
36. **материальное благо** – материалдык жыргалчылык
37. **материальное благосостояние** – материалдык байгерчилик
38. **материальное обеспечение** – материалдык камсыздоо
39. **материальное положение** – материалдык абал
40. **материальное состояние** – материалдык абал
41. **материальные ценности** – материалдык дөөлөттөр
42. **материнство** – энелик
43. **материнская смертность** – энелердин өлүмү
44. **матрица** – матрица
45. **машинистка по стирке белья** – шейшеп жуугуч
46. **мебель** – эмерек

47. **медаль** – медаль
48. **медицинский брат** – медициналык мырза
49. **медикаменты** – дары-дармектер
50. **медико-санитарная помощь** – медициналык-санитардык жардам
51. **медико-социальная экспертиза** – медициналык-социалдык экспертиза
52. **медицинские изделия** – медициналык буюмдар
53. **медицинские иммунобиологические препараты** – медициналык иммундук-биологиялык дары каражаттар
54. **медицинская реабилитация** – медициналык калыбына келтирүү
55. **медицинский осмотр** – медициналык кароо
56. **медицинское образование** – медициналык билим берүү
57. **медицинское обследование** – медициналык текшерүү
58. **медицинское освидетельствование** – медициналык күбөлөндүрүү
59. **медицинское училище** – медициналык окуу жайы
60. **медсестра** – медайым
61. **межвузовский** – ЖОЖдор аралык
62. **междисциплинарная разница** – дисциплиналар аралык айырма
63. **международное должностное лицо** – эл аралык кызмат адамы
64. **международное общественное объединение** – эл аралык коомдук бирикме
65. **международное сотрудничество** – эл аралык кызматташтык
66. **международное частное право** – эл аралык жеке укук
67. **международно-правовая ответственность** – эл аралык укуктук жоопкерчилик
68. **международный опыт** – эл аралык тажрыйба
69. **международный стандарт** – эл аралык стандарт
70. **межстрочный интервал** – сап аралык
71. **мелиоративные системы** – мелиоративдик система
72. **менталитет** – менталитет

73. **меню** – 1) аш тизме, 2) иш тизме (компьют.)
74. **меньшинство** – азчылык
75. **мера** – 1) өлчөм, 2) ченем, 3) чара
76. **мера ёмкости** – сыйымдуулук ченемдери
77. **мера стоимости** – нарк ченемдери
78. **мерка** – ченем
79. **мероприятие** – иш-чара
80. **меры веса** – салмак ченемдери
81. **меры времени** – убакыт ченемдери
82. **меры дисциплинарного воздействия** – дисциплиналык таасир чаралары
83. **меры пресечения** – бөгөт коюу чаралары
84. **меры экономического регулирования** – экономикалык жөнгө салуу чаралары
85. **метка, пометка** – белги
86. **место** – 1) жай, 2) орун
87. **местное самоуправление** – жергиликтүү өз алдынча башкаруу
88. **местное сообщество** – жергиликтүү коомдоштук
89. **место происхождения** – окуя болгон жер
90. **местный** – жергиликтүү
91. **метод** – метод, усул
92. **методика** – методика
93. **методическая база** – методикалык база
94. **методическая рекомендация** – методикалык сунуштама
95. **методическое пособие** – методикалык колдонмо
96. **метод экспертных оценок** – эксперттик баа берүү методу
97. **минимальная заработная плата** – минималдуу эмгек акы
98. **минимально необходимые требования** – минималдуу зарыл талаптар
99. **минимальный** – минималдуу, эң аз
100. **минимальный годовой доход** – минималдуу жылдык киреше
101. **минимальный потребительский бюджет** – минималдуу керектөө бюджетти

102. **минимум** – минимум, төмөнкү чек
103. **минимум средств существования** – жан сактоо каражаттарынын минимуму
104. **мировая сделка** – дүйнөлүк бүтүм
105. **мировоззрение** – көз караш
106. **мировые суды** – элдештирүү соту
107. **мироздание** – аалам
108. **миропознание** – дүйнө тааным
109. **миротворческая деятельность** – тынчтык орнотуу иши
110. **миссия** – 1) вазыйпа, 2) миссия
111. **миссия дипломатическая** – дипломатиялык вазыйпа
112. **младенческая смертность** – ымыркайлардын өлүмү
113. **младший специалист** – кенже адис
114. **мнение** – пикир
115. **многозначительный** – көп маанилүү
116. **многосторонний** – көп тараптуу
117. **многочисленный** – көп сандагы
118. **множественный выбор** – тандоо көптүгү
119. **мобильность** – 1) кыймылдуулук, 2) мобилдүүлүк
120. **мобилизация** – мобилизация
121. **мозговой штурм** – мээге чабуул
122. **модель** – модель
123. **модернизация** – модернизация
124. **модульный контроль** – модулдук контролдоо
125. **молодые граждане** – жаш жарандар
126. **молчаливое согласие** – ичтен макул болуу
127. **моментально** – заматта, көз ачып жумганча
128. **мониторинг** – сапатын аныктоо, мониторинг
129. **мониторинг исполнения** – аткаруунун мониторинги
130. **морально-нравственные нормы** – моралдык-адеп-ахлактык ченемдер
131. **моральный вред** – моралдык зыян
132. **моральный ущерб** – моралдык залал
133. **морг** – өлүккана
134. **мотив** – 1) жүйө, 2) себеп
135. **мотивация** – мотивация

136. **мотивация труда** – эмгекке мотивациялоо
137. **мотив преступления** – кылмыш жүйөсү
138. **мощное государство** – кубаттуу мамлекет
139. **муляж** – муляж (сөлөкөт)
140. **муниципальная должность** – муниципалдык кызмат орун
141. **мутация** – мутация
142. **мышление** – ой жүгүртүү
143. **мэр** – мэр

Н

1. **набор** – 1) кабыл алуу, 2) топтом
2. **набор данных** – маалыматтар топтому
3. **наброски** – сомоломо
4. **набрасывать** – 1) сомолоо, 2) ыргытуу
5. **наблюдение** – байкоо
6. **навигационные средства** – навигациялык каражаттар
7. **наведение порядка** – тартипке келтирүү
8. **наведение справок** – 1) сураштырып билүү, 2) маалым кат алуу
9. **на время отсутствия** – катышпаган учурда
10. **наводящие вопросы** – багыттоочу суроолор
11. **навык** – көндүм
12. **навыки производственные** – өндүрүштүк көндүмдөр
13. **навыки трудовые** – эмгектик көндүмдөр
14. **наглядное пособие** – көрсөтмө курал
15. **наглядность в обучении** – окутуудагы көрсөтмөлүүлүк
16. **наградить** – сыйлоо
17. **награды** – сыйлыктар
18. **нагрудный знак** – төш белги
19. **нагрузка** – жүктөм
20. **надбавка** – кошумча акы, кошумча үстөк
21. **надзор** – көзөмөл
22. **надзор за платежной системой** – төлөм системасын көзөмөлдөө

23. **надзорные органы** – көзөмөлдөөчү органдар
24. **надлежащий** – тийиштүү (тиешелүү)
25. **надобность** – зарылдык, керектик
26. **надпись** – жазуу
27. **надругательство** – мазактоо
28. **название** – аты
29. **назначение** – дайындоо
30. **назначение платежа** – төлөм багыты
31. **наименование** – аталышы
32. **найм** – жалдоо
33. **наймодатель** – жалдоого берүүчү
34. **наниматель** – жалдоочу
35. **накладная** – коштомо кагаз
36. **накладные расходы** – кошумча чыгымдар
37. **наклонный** – жантык
38. **накопительное** – топтолмо
39. **накопительный фонд** – топтоо фонду
40. **накопление** – 1) топтоо, 2) жыйноо, 3) чогултуу
41. **накопление данных** – маалыматтарды топтоо
42. **накопленный труд** – топтолгон эмгек
43. **наличное население** – болгон калк
44. **наличные деньги** – накталай акчалар
45. **налог** – салык
46. **налог на добавленную стоимость (НДС)** – кошумча нарк салыгы (КНС)
47. **налогооблагаемая прибыль** – салык салынуучу пайда
48. **налоговое платежное поручение** – салыктык төлөм тапшырма
49. **налоговое правонарушение** – салыктык укук бузуу
50. **налоговый период** – салык мезгили
51. **налоговый порог** – салык чени
52. **налаживание** – жөнгө салуу
53. **наладить** – жөндөө
54. **намёк** – 1) ишара, 2) кыйытма
55. **намерение** – ниет
56. **намеренно** – атайылап

57. **нанесение материального ущерба** – материалдык залал келтирүү
58. **напоминание** – эскертүү (эске салуу)
59. **наполнение** – толтуруу
60. **напоследок** – аягында (сонунда)
61. **направление** – 1) жолдомо кат, 2) багыт, 3) жиберүү, 4) жөнөтүү
62. **напрокат** – киреге берүү
63. **нарицательная цена** – көрсөтмө баа
64. **наркотик** - бангизат
65. **наркозависимое лицо** – баңгизатка көз каранды адам
66. **наркоз** – наркоз
67. **нарколог** – нарколог
68. **наркоман** – 1) наркоман, 2) баңги
69. **наркомания** – баңгилик
70. **наркотик** – баңгизат
71. **наркотические вещества** – 1) баңгизаттар
72. **наркотические лекарственные средства** — баңгизаттуу дары каражаттары
73. **наркотические препараты** – баңгизаттуу дары каражаттар
74. **наркотические средства** – баңгизат каражаттары
75. **наркотический угар** – баңгизатка уугуу
76. **наркотическое опьянение** – баңгизатка мас болуу
77. **наркологическое учреждение** – 1) баңгиликти дарылоочу (наркологиялык) мекеме
78. **наружная реклама и информация** – сырткы жарнама жана маалымат
79. **наружный** – сырткы
80. **нарушение** – бузуу
81. **нарушение международного договора** – эл аралык келишимди бузуу
82. **нарушение неприкосновенности жилища** – турак-жай кол тийбестигин бузуу
83. **нарушение равновесия граждан** – жарандардын тең укуктуулугун бузуу

84. **наряд** – наряд, буйрук, (тапшырма)
85. **на общественных началах** – коомдук башталышта
86. **население** – калк
87. **населённый пункт** – калктуу конуш
88. **наследие документальное** – документтик мурас
89. **наследник** – жолун жолдоочу, мураскор
90. **наследование документов** – документтерди мураска алуу
91. **наставник** – насаатчы
92. **настой** – тундурма
93. **настойка** – спирттүү тундурма
94. **настоящее** – ушул, учурдагы
95. **настоящее постановление** – учурдагы токтом
96. **насушная потребность** – зарыл керектөө
97. **натуральный** – табигый
98. **натура человека** – адамдын табияты
99. **научить** – үйрөтүү
100. **наушник** – кулакчын
101. **начальная** – башталгыч, баштапкы, алгачкы
102. **начальник** – башчы, начальник
103. **национальная безопасность** – улуттук коопсуздук
104. **национальная ценность** – улуттук баалуулук
105. **начёт** – кайтарым төлөө
106. **начисление** – кошуп эсептөө
107. **начисление заработной платы** – эмгек акыны чегерүү
108. **неблагополучная семья** – жайсыз үй-бүлө
109. **невнятный** – бүдөмүк, ачык эмес
110. **невоеннообязанный** – аскерге милдеттүү эмес
111. **невоспитанный** – адепсиз
112. **невыстроенная** – талап кылынбаган
113. **невропатолог** – невропатолог
114. **негативный** – терс
115. **негласный** – 1) жашыруун, 2) ачык эмес
116. **негосударственное учебное заведение** – бейөкмөттүк окуу жайы
117. **неграмотность** – сабатсыздык
118. **недееспособность** – аракетке жөндөмсүздүк

119. **недействительный** – жараксыз
120. **недействующий** – иштебеген, колдонулбаган
121. **недисциплинированный** – тартипсиз
122. **недобросовестная конкуренция** – ак ниетсиз атаандаштык
123. **недоверие** – ишенбөөчүлүк
124. **недопустимость** – жол берилбестик
125. **недостаток** – кемчилик
126. **недостача** – кем чыгуу
127. **недружественный акт** – бейдостук акт
128. **нежилое помещение** – киши жашабаган жай
129. **незавершенное строительство** – бүткөрүлбөгөн курулуш
130. **независимая оценка знаний** – билимди көз-карандысыз баалоо
131. **независимость** – көз карандысыздык
132. **независимый** – көз карандысыз
133. **незачёт** – өтпөдү
134. **незначительные расходы** – анча-мынча чыгымдар
135. **неизменяемость** – өзгөрүлбөстүк
136. **нейрохирургия** – нейрохирургия
137. **нейтральный** – бейтарап
138. **нелегальная эмиграция** – мыйзамсыз эмиграция
139. **немедленный** – токтоосуз
140. **немой** – дудук, тилсиз
141. **немота** – дудуктук, тилсиздик
142. **ненадлежащая** – талаптагыдай эмес, ылайыксыз
143. **ненормированный труд** – ченемделбеген эмгек
144. **необходимо** – зарыл, керектүү
145. **необходимость** – зарылдык
146. **необходимый документ** – керектүү документ
147. **неограниченная ответственность** – чектелбеген жоопкерчилик
148. **неоднозначный** – так мааниде эмес
149. **неоднократный** – бир нече жолу
150. **неоднородный** – 1) түркүн, 2) бирдей эмес
151. **неопознанный труп** – таанылбаган өлүк

152. **неосвodomлённый** – бейкабар
153. **неосторожность** – байкабастык
154. **неотложная помощь** – кечиктирилгис жардам
155. **неотложная экстренная помощь** – кечиктирилгис шашылыш жардам
156. **неотложный** – кечиктирилгис
157. **неотъемлемые права** – ажыратылгыс укуктар
158. **неочевидность** – анык эместик
159. **неплатежеспособность** – төлөмгө кудуретсиздик
160. **неполная занятость** – толук эмес иштөө
161. **непосредственно** – түздөн-түз
162. **неправительственный** – бейөкмөттүк
163. **неправда** – калет, калп, жалган
164. **неправомерный** – бейукук (укукка жат)
165. **непреодолимая сила** – жеңилгис күч
166. **непрерывное образование** – үзгүлтүксүз билим берүү
167. **непригодный** – жараксыз
168. **неприкосновенность** – кол тийбестик
169. **непрямой** – кыйыр
170. **неравенство** – теңсиздик
171. **несовершеннолетие** – жашы жетпегендик
172. **несовершенный** – жетилбеген
173. **несовместимость** – 1) сыйышпастык, 2) туура келбестик
174. **несостоятельность** – 1) кудуретсиздик, 2) төлөй албастык
175. **нестабильность** – туруксуздук
176. **нестабильный** – туруксуз
177. **не страхуемый** – камсыздандырылбаган
178. **несчастный случай** – кырсык
179. **нетрудоспособный** – ишке жарамсыз
180. **неэффективное использование** – натыйжасыз пайдалануу
181. **нижний уровень** – төмөнкү деңгээл
182. **низшее благо** – жыргалчылыкка жарыбаган
183. **новатор** – жаңычыл
184. **новизна** – жаңылык
185. **нововведение** – жаңылык киргизүү

186. **новорожденный** – ымыркай
187. **новый международный порядок** – жаңы эл аралык тартип
188. **номенклатура** – номенклатура
189. **норма** – ченем
190. **норматив** – ченем ат
191. **нормативный** – ченемдик
192. **нормативный документ** – ченемдик документ
193. **нормативный правовой акт** – ченемдик укуктук акт
194. **нормирование** – ченемдөө, ченемге келтирүү
195. **нормотворческая деятельность** – ченем жаратуу иши
196. **нормы отклонений** – ченемден четтөө
197. **нормы права** – укук ченемдери
198. **нотариальное удостоверение** – нотариалдык ырастама
199. **нотификация** – нота жиберүү
200. **нравы** – адеп-ахлак
201. **нравственность** – адеп-ахлактуулук
202. **нравственный** – адеп-ахлактуу
203. **нравственный облик** – адамгерчилик бейне
204. **нравственное поведение** – адеп-ахлактуу жүрүм-турум
205. **нужда (нуждаемость)** – муктаждык
206. **нужный** – керектүү
207. **нумерация** – нумурлар
208. **нынешний** – учурдагы

О

1. **обвинение** – айыптоо
2. **обвинитель** – айыптоочу
3. **обвинительное заключение** – айыптоо корутундусу
4. **обвиняемый** – айыпталуучу
5. **обдуманно** – ойлонулган
6. **обед** – түшкү тамак
7. **обедать** – түштөнүү
8. **обезвреживание** – зыянсыздандыруу
9. **обеззараживание** – жугушсуздандыруу

10. **обеспечение, обеспечить** – камсыздоо
11. **обзор** – сереп,
12. **обладание** – ээлөө, ээ болуу
13. **область** – 1) облус, 2) чөйрө 3) жаат
14. **область применения ограничения** – чектөөлөрдү колдонуу жааты
15. **обменное бюро** – алмашуу бюросу
16. **обнародование закона** – мыйзамды жарыялоо
17. **обновление** – жаңылоо
18. **обеспечение** – камсыздоо
19. **обеспечение целостности документа** – документтин толуктугун камсыздоо
20. **обновление** – жаңылоо
21. **обобщение** – жалпылоо
22. **обобщенная мера** – жалпыланган чен
23. **обогащение** – баюу
24. **обозначение** – белгилөө
25. **обозрение** – сереп
26. **обозреватель** – серепчи
27. **обозримое пространство** – көз жеткен мейкиндик
28. **обозначение** – белгилөө
29. **оборот** – жүгүртүү
30. **оборотно-сальдовые ведомости** – жүгүртмө-калдык ведомосттору
31. **оборотные средства** – жүгүртмө каражаттар
32. **оборудование** – жабдуу
33. **обоснование** – негиз, негиздөө, негиздеме
34. **обособление** – обочолоо, өзгөчөлөнтүү
35. **обособленное имущество** – обочолонгон мүлк
36. **обострение** – курчуу, күчөө
37. **обработка** – 1) иштеп чыгуу, 2) тазартуу
38. **обработка рук** – колду тазартуу
39. **образец** – үлгү
40. **образ жизни** – жашоо ыңгайы (образы)
41. **образование** – 1) билим, 2) билим берүү, 3) шишикче (мед.термин)

42. **образовательные организации высшего профессионального образования** – билим берүүнүн жогорку кесиптик билим берүү уюмдары
43. **образовательные организации начального профессионального образования** – билим берүүнүн башталгыч кесиптик билим берүү уюмдары
44. **образовательные организации среднего профессионального образования** – билим берүүнүн орто кесиптик билим берүү уюмдары
45. **образовать** – түзүү
46. **обратно** – кайра
47. **обратное действие** – тескери таасир
48. **обратная связь** – кайтарым байланыш
49. **обратный** – тескери
50. **обращение** – кайрылуу
51. **обсерватория** – 1) обсерватория, 2) байкоо жүргүзүү
52. **обсервационное отделение** – обсервациялык (байкоо) бөлүмү
53. **обследование** – текшерүү
54. **обследование субъективное** – субъективдүү текшерүү
55. **обслуживание** – тейлөө
56. **обстановка** – кырдаал, шарт
57. **обстоятельный** – 1) толук, 2) жетик
58. **обстоятельное описание** – толук баяндоо (сүрөттөө)
59. **обстоятельства, исключаящие** – жокко чыгаруучу жагдай
60. **обстоятельство** – жагдай
61. **обсуждение** – талкуу, талкуулоо
62. **обусловлена** – шарт коюу, шарттоо, себеп болуу, келип чыгуу
63. **обучающая программа** – окутуу программасы
64. **обучение** – окутуу, үйрөтүү
65. **обход** – карап чыгуу
66. **обходить палаты** – палаталарды кыдыруу
67. **обходной лист** – бошонуу барагы
68. **обширный** – кең, кеңири

69. **общая оценка** – жалпы баа
70. **общая трудоемкость** – жалпы эмгек сыйымдуулугу
71. **общедоступные сведения** – жалпыга жеткиликтүү маалыматтар
72. **общее образование** – жалпы билим берүү
73. **общеобразовательная школа** – жалпы билим берүүчү мектеп
74. **общеопасный** – жалпыга кооптуу
75. **общепризнанный** – жалпыга таанылган
76. **общественная безопасность** – коомдук коопсуздук
77. **общественное мнение** – коомдук пикир
78. **общественное объединение** – коомдук бирикме
79. **общественность** – коомчулук
80. **общественные работы** – коомдук иштер
81. **общественный порядок** – коомдук тартип
82. **общество** – коом
83. **общечеловеческие ценности** – жалпы адамзаттык баалуулуктар
84. **община** – коомчо
85. **объединение** – бирикме
86. **объединённый** – бириккен
87. **объединить** – бириктирүү
88. **объем работы** – иштин көлөмү
89. **объективное рассмотрение** – объективдүү кароо
90. **объективные критерии** – объективдүү критерийлер
91. **объект опасности** – кооптуулук объектиси
92. **объявить недействительным** – жараксыз деп табуу
93. **объявление** – жарыя, кулактандыруу
94. **объяснительная записка** – түшүнүк кат
95. **объяснить** – түшүндүрүү
96. **обязанность** – милдет
97. **обязательно** – милдеттүү түрдө, сөзсүз
98. **обязательное обучение** – милдеттүү түрдө окуу
99. **обязательность явки** – келүүгө милдеттүүлүк
100. **обязательство** – милдеттенме
101. **обязательственное право** – милдеттендирилген укук

102. **обязать** – милдеттендирүү
103. **обязывать** – милдеттендирилсин
104. **обычно (обычный)** – адатта (адаттагыдай)
105. **обычай** – жөрөлгө
106. **овладение** – ээ болуу
107. **оглавление** – мазмун
108. **огласить** – угузуу
109. **ограничение** – чектем
110. **ограниченное партнёрство** – чектелген өнөктөштүк
111. **ограниченный** – чектелген
112. **ограничить** – чектөө
113. **ограничительные мероприятия** – чектөөчү иш-чаралар
114. **огнестрельное оружие** – ок атуучу курал
115. **огнестрельное ранение** – ок тийген жараат
116. **оговор** – жалаа
117. **оговорка** – эскертме
118. **одарённый** – таланттуу
119. **одновременно** – бир убакытта (бир учурда)
120. **однодневный** – бир күндүк
121. **однородный** – бир түрдүү, тектеш
122. **односторонний** – бир тараптуу (тарапташ)
123. **одобрительный** – жактырылган
124. **одобрение проекта закона** – мыйзам долбоорун жактыруу
125. **одобрить** – жактыруу
126. **одонтолог** – одонтолог
127. **одномоментность проведения переписи** – каттоону бир учурда өткөрүү
128. **ожидаемая перинатальная смертность** – күтүлгөн перинаталдык өлүм
129. **ожидаемый** – күтүлгөн
130. **ознакомление** – таанышуу, тааныштыруу
131. **означает** – билдирет
132. **оказание** – көрсөтүү
133. **оказание первой помощи** – биринчи жардам көрсөтүү
134. **оказание услуги** – кызмат көрсөтүү

135. **оклад** – маяна
136. **оклад должностной** – кызматтык маяна
137. **окончательный расчет** – акыркы эсептешүү
138. **окулист** – окулист
139. **онколог** – онколог
140. **опасение** – коркуу, кооптонуу
141. **опасность** – кооптуулук, коркунуч
142. **опека** – камкордук
143. **опекун** – камкорчу
144. **оперативная помощь** – ыкчам жардам
145. **оперативная работа** – ыкчам иш
146. **оперативное лечение** – операциялык дарылоо
147. **оперативное наблюдение** – ыкчам байкоо
148. **оперативно** – ыкчам
149. **оперативность и экономичность** – ыкчамдык жана үнөмдүүлүк
150. **оперативный бухгалтерский учет** – ыкчам бухгалтердик эсеп
151. **операционная медсестра** – операциялык медайым
152. **операционный блок** – операциялык блок
153. **операция диагностическая** – диагностикалык операция
154. **описание** – сыпаттоо, сүрөттөө
155. **описательная** – сыпаттама
156. **опись** – тизим
157. **оплата** – төлөм
158. **опознание** – таануу
159. **оповестить (оповещение)** – кабарлоо
160. **опора** – таяныч, жөлөк
161. **оппонент** – оппонент
162. **оправа** – көз айнек алкагы
163. **определить** – аныктоо
164. **определение нуждемости** – муктаждыгын аныктоо
165. **определённый** – аныкталган, белгилүү
166. **опровержение, опровергнуть** – жокко чыгаруу
167. **опрометчиво** – ойлонулбаган
168. **опрос** – сурамжылоо

169. **оптимизация** – 1) жакшыртуу, 2) оптимизациялоо
170. **опубликование** – 1) басып чыгаруу, 2) жарыялоо
171. **опыт** – тажрыйба
172. **опытный** – тажрыйбалуу, такшалган
173. **организация** – уюм, уюштуруу
174. **организационно-методический** – уюштуруу-методикалык
175. **организационно-распорядительные документы** – уюштуруу-буйрутма документтер
176. **организационные мероприятия** – уюштуруу иш-чаралары
177. **органотерапия** – органотерапия
178. **органы исполнительной власти** – аткаруу бийлик органдары
179. **органы местного самоуправления** – жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары
180. **ординатор** – ординатор
181. **ординаторская** – доктурлар (ординаторлор) бөлмөсү
182. **ординатура** – ординатура
183. **оригинал** – түп нуска
184. **оригинал документа** – документтин түп нускасы
185. **ориентир** – багыт
186. **ориентировка** – багыттама
187. **ортопед** – ортопед
188. **осведомление** – кабардар кылуу
189. **освидетельствовать** – күбөлөндүрүү
190. **освещение** – 1) жарык кылуу, 2) чагылдыруу
191. **освобождение досрочное** – мөөнөтүнөн мурда бошотуу
192. **освобождение от платежей** – төлөмдөрдөн бошотуу
193. **освоение** – өздөштүрүү
194. **оскорбление** – кордоо, мазактоо
195. **ослабление** – солгундатуу, бошондотуу, алсыздатуу
196. **осложнение** – 1) оорунун кабылданышы, 2) татаалдаштыруу
197. **ослушание** – тил албоо
198. **основа** – негиз

199. **основание** – негиздеме
200. **основной сотрудник** – негизги кызматкер
201. **основы делового общения** – иштиктүү баарлашуу негиздери
202. **особенность** – өзгөчөлүк
203. **осмотр** – кароо
204. **основной потребитель** – негизги керектөөчү
205. **особо опасные наркотические средства и психотропные вещества** – өзгөчө кооптуу баңгизат каражаттары жана психотроптук заттар
206. **особый режим** – өзгөчө шарттам (режим)
207. **отбор** – тандоо
208. **отборочная комиссия** – тандоо комиссиясы
209. **ответственность административная** – административдик жоопкерчилик
210. **отвести вопросы** – маселеге каршылык билдирүү
211. **отвод** – баш тартуу, четтөө, бөлүү
212. **отговорка** – шылтоо
213. **отгул** – бош күн
214. **отдача** – кайтарым
215. **отдел** – бөлүм
216. **отделение** – 1) бөлүм, 2) бөлүнүп чыгуу
217. **отделение гнойной хирургии** – ириндүү оорулар хирургиясы бөлүмү
218. **отделение челюстно-лицевой хирургии** – бет-жаак хирургиясы бөлүмү
219. **отделение сосудистой хирургии** – кан тамыр хирургиясы бөлүмү
220. **отечественный опыт** – ата мекендик тажрыйба
221. **отзыв** – пикир
222. **отзывчивый** – жапакеч, жароокер
223. **отказ** – баш тартуу
224. **отказ в регистрации** – каттоодон баш тартуу
225. **отказ от права собственности** – менчик укугунан баш тартуу
226. **отклонение** – 1) калтыруу, 2) четтөө

227. **отклонение от нормы** – нормадан четтөө
228. **открытость** – ачыктык
229. **откомандирование** – иш сапарга жөнөтүү
230. **отличник** – мыкты
231. **отмена, отменить** – токтотуу
232. **отметка** – белги
233. **отметка о сдаче отработки** – кайра тапшыргандыгы туу-
ралуу белги
234. **отметка о согласии** – макулдук белгиси
235. **отметка об утверждении** – бекитүү белгиси
236. **отмывание денег** – акчалардын изин жашыруу
237. **относительно** – салыштырмалуу
238. **относительное преимущество** – салыштырмалуу
артыкчылык
239. **оториноларинголог** – оториноларинголог, лор-доктур
240. **отпуск** – өргүү
241. **отпуск без сохранения заработной платы** – эмгек акы
сакталбаган өргүү
242. **отрава** – уу
243. **отравление** – уулануу, уугуу
244. **отрасль** – тармак
245. **отрезок** – кесинди
246. **отречение от должности** – кызмат ордуна баш тартуу
247. **отрешение от должности** – кызмат ордуна бошотуу
248. **отрицание** – тануу, моюнга албоо
249. **отросток** – өсүндү
250. **отсрочка** – узартып төлөө, мөөнөтүн жылдыруу
251. **отсрочка заседания** – отурумдун мөөнөтүн жылдыруу
252. **отставка** – кызматтан кетүү
253. **отстранить** – четтетүү
254. **отстрочить** – мөөнөтүн жылдыруу
255. **отступ от текста** – текстке чейинки чегинүү
256. **отсутствующие** – келбегендер
257. **осторожность** – этияттык
258. **острота** – курчтук
259. **отработка** – 1) кайра тапшыруу, 2) иштеп чыгуу

260. **отработка практических навыков** – практикалык көндүмдөрдү кайра тапшыруу
261. **отчисление** – чыгаруу, чегерүү
262. **отчисление за непосещаемость** – катышпагандыгы үчүн чыгаруу
263. **отчёт** – отчет
264. **оформление** – жоболоштуруу, тариздөө, жасалгалоо
265. **оформление документов** – документтерди тариздөө
266. **офтольмолог** – офтольмолог
267. **официальная церемония** – расмий каада
268. **оценочная комиссия** – баалоочу комиссия
269. **оценочная стоимость** – баалануучу нарк
270. **охрана** – коргоо, сактоо
271. **охранник** – кароолчу
272. **очаг** – чордон
273. **очередь** – кезек
274. **очередной** – кезектеги
275. **очернение** – каралоо
276. **очертание** – сүрөттөө, баяндоо
277. **очищение** – тазалоо
278. **очная ставка** – беттештирүү
279. **очное обучение** – күндүзгү окуу
280. **ошеломляющий** – таң каларлык (таң калыштуу)
281. **ошеломляющий успех** – таң каларлык ийгилик
282. **ошибка** – ката, жаңылыштык
283. **ощутимые результаты** – сезилерлик натыйжалар
284. **ощущение** – сезүү, туюу
285. **ощущение свободы** – эркиндикти туюу

II

1. **паёк** – чен азык
2. **палата** – палата
3. **паломничество** – зыярат
4. **пальпация** – кармап көрүү
5. **пальпация биманульная** – эки колдоп кармап көрүү

6. **память** – эс, эс тутум
7. **памятка** – эскертме, эскерткич
8. **памятка для студентов** – студенттер үчүн эскерткич
9. **паника** – дүрбөлөң
10. **панихида** – зыйнат
11. **панель** – такта
12. **пандемия** – пандемия
13. **пансионат** – пансионат
14. **папка** – көктөмө
15. **паразит** – мите
16. **паралитик** – шал оорулуу
17. **паралич** – шал
18. **парафирование** – парафирлөө
19. **парные занятие** – жуп сабак
20. **парк** – сейил бак
21. **парковка** – токтотмо
22. **парад** – салтанаттуу жүрүш
23. **партнёр** – өнөктөш
24. **партнёрство** – өнөктөштүк
25. **паритет** – тендештик
26. **параметр** – параметр
27. **парафирование** – парафирлөө
28. **пароль** – купуя белги
29. **паспортистка** – паспортчу
30. **пассажир** – жүргүнчү
31. **пассивный** – жигерсиз
32. **пассивное наблюдение** – жигерсиз байкоо
33. **патология** – патология, оорунун чыгышы
34. **патогенность** – дартмандуулук
35. **патриот** – мекенчил
36. **партонаж** – патронаж
37. **пациент** – бейтап
38. **педиатр** – педиатр
39. **первенство** – биринчилик
40. **первенец** – тун бала

41. **первичная медико-санитарная помощь** – биринчи медициналык-санитардык жардам
42. **первичный** – биринчи, алгачкы, баштапкы
43. **первичный очаг** – биринчилик (баштапкы) чордон
44. **первоклассный** – биринчи класстагы
45. **перебор** – ашыкча алуу
46. **перевестись** – которулуу
47. **переводчик** – котормочу
48. **перевыборы** – кайра шайлоо
49. **перевязка** – жаңылап таңуу
50. **перевязочный кабинет** – жарат таңуу кабинети
51. **переговоры** – сүйлөшүүлөр
52. **передача данных** – маалыматтарды берүү
53. **перезаключить** – кайра түзүү
54. **перезапуск** – кайра жүргүзүү
55. **перезачесть** – өтгү деп эсептөө
56. **перезачёт** – кайра өтүм
57. **переименование** – атын өзгөртүү
58. **перекись водорода** – суутек перекиси
59. **перелом вколоченный** – кийишме сынык
60. **перелом закрытый** – жабык сынык
61. **перелом косой** – кыйшык сынык
62. **перелом множественный** – көп сынык
63. **перелом неполный** – чала сынык
64. **перелом непосредственный** – таамай сынык
65. **перелом одиночный** – жалкы сынык
66. **перелом оскольчатый** – күкүмдүү сынык
67. **перелом открытый** – ачык сынык
68. **перелом отрывной** – үзүлгөн сынык
69. **перелом полный** – толук сынык
70. **перелом поперечный** – чорт сынык
71. **перелом раздробленный** – быркыраган сынык
72. **перелом разможжённый** – жанчылган сынык
73. **перелом со смещением** – жылышкан сынык
74. **перемещение** – орун которуу
75. **перемещение по службе** – кызмат боюнча орун которуу

76. **перемирие** – элдешүү
77. **переоборудование** – кайра жабдуу
78. **переоценка** – кайра баалоо
79. **переписка** – кат алышуу
80. **перепись** – каттоо
81. **переработка** – кайра иштетүү
82. **перераспределение** – кайра бөлүштүрүү
83. **перерасход** – ашыкча чыгым
84. **перерегистрация** – кайра каттоо
85. **перерасчёт** – кайра эсептөө
86. **перерыв** – тыныгуу
87. **пересечение** – кесилиш
88. **пересмотр** – кайра кароо
89. **перестрахование** – кайра камсыздандыруу
90. **перестрахование имущества** – мүлктү кайра камсыздандыруу
91. **перестановка** – кайра орун алмаштыруу
92. **пересечённость местности** – жердин өңгүл-дөңгүлдүгү
93. **переформировать** – кайра түзүү
94. **переходный возраст** – өткөөл курак
95. **переходный** – өткөөл, өтмө
96. **перечень** – тизмек
97. **перечень специальностей** – адистик тизмек
98. **перечеркнуть** – сызып таштоо
99. **перечисление** – которуу
100. **период** – мезгил
101. **периодика** – мезгилдүү басылмалар
102. **периодически** – мезгилдүү
103. **периодичность** – мезгилдүүлүк
104. **перспективная разработка** – келечектүү иштелме
105. **перспективный план** – келечек мерчем (план)
106. **персонал** – персонал
107. **персональное лечение** – жеке дарылоо
108. **персональное предложение** – жеке сунуш
109. **персональный идентификационный номер** – жеке идентификациялык номер

110. **персонификация** – жекелештирүү
111. **персонифицированный учёт** – жекелештирилген эсеп
112. **перчатки** – мээлей
113. **перчатки резиновые** – резинке мээлей
114. **печать** – мөөр
115. **пилотный** – пилоттук
116. **пилотный проект** – пилоттук долбоор
117. **пинцет** – кыпчуур
118. **письменно** – жазуу түрүндө
119. **письменное указание** – жазуу түрүндөгү көрсөтмө
120. **письмо заказное** – тапшырык кат
121. **письмо-запрос** – суроо-талап кат
122. **письмо именное** – таандык кат
123. **письмо инструктивное** – нускама кат
124. **письмо информационное** – маалымат кат
125. **письмо-напоминание** – эскертме кат
126. **письмо-ответ** – жооп кат
127. **письмо открытое** – ачык кат
128. **письмо приглашение** – чакыруу кат
129. **письмо-подтверждение** – тастык кат
130. **письмо-приложение** – тиркеме кат
131. **письмо сообщение** – билдирүү каты
132. **питательный зонд** – азыктандыруучу сумбө (зонд)
133. **питательный крем** для рук – сиңимдүү кол майы
134. **питательный раствор** – азык эритмеси
135. **плакат** – дубал гезит
136. **план** – мерчем
137. **планирование** – мерчемдөө
138. **планомерный** – мерчемдүү
139. **плановый отдел** – мерчемдөө бөлүмү
140. **платёж** – төлөм
141. **платёжное поручение** – төлөм тапшырмасы
142. **платёжеспособность** – төлөөгө жөндөмдүүлүк
143. **платёжный баланс** – төлөм тендеми
144. **латная работа** – төлөнүүчү жумуш
145. **латные услуги** – төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөр

146. **платный допуск** – төлөнүүчү уруксат баракчасы (кагазы)
147. **пленарные заседания** – пленардук отурум
148. **плёнка** – плёнка, чел
149. **пломба** – пломба
150. **плод** – 1) түйүлдүк, 2) жемиш, 3) үзүр
151. **плодотворный** – жемиштүү, үзүрлүү
152. **плотник** – жыгач уста
153. **площадка** – аянтча
154. **площадь** – аянт
155. **побудительный** – түрткү берүүчү
156. **побочные эффекты** – жагымсыз эффект
157. **повестка** – чакыруу кагазы
158. **повестка дня** – күн тартиби
159. **повод** – себеп
160. **повреждение** – бузулуу, жаракат, жабыркоо
161. **повторная закупка** – кайра сатып алуу
162. **повторная экспертиза** – кайталанган экспертиза
163. **повторное обучение** – кайра окутуу
164. **повторное рассмотрение** дела – ишти кайрадан кароо
165. **повторный курс** – кайталоо курсу
166. **повышение рейтинга** – рейтингди жогорулатуу
167. **повязка** – таңуу, таңгыч
168. **погашение** – жоюу
169. **подгруппа** – топчо
170. **подвал** – жер төлө
171. **подведомственность** – ведомствого караштуулук
172. **подведомственные организации** – ведомствого караштуу уюмдар
173. **подделка** – жасалма
174. **подзаконные правовые акты** – мыйзам алдындагы укуктук актылар
175. **подкладка** – ичилик
176. **подключение** – туташтыруу, кошуу
177. **подкрепление** – көмөкчү күч
178. **подлинник документа** – документтин түп нускасы
179. **подложный документ** – жалган документ

180. **поднадзорный** – көзөмөл алдындагы
181. **подмена ребенка** – баланы алмаштырып коюу
182. **подобие** – окшош
183. **подозреваемый** – шектелген
184. **подозрительный** – шектүү
185. **подотчётное лицо** – отчёт берүүчү жак
186. **подотчётность** – отчёттуулук
187. **подходный налог** – киреше салыгы
188. **подписание** – кол коюу
189. **подписка** – 1) кол кат, 2) жазылуу
190. **подпись** – колу
191. **подпункт** – пунктча
192. **подразделение** – бөлүм, бөлүк
193. **подрядчик** – подрядчы
194. **подсобное помещение** – көмөкчү жай
195. **подсобный рабочий** – жардамчы жумушчу
196. **подсудность** – сот караштуулугу
197. **подтверждение** – бекемдөө, ырастоо
198. **подход** – жакындоо, мамиле кылуу
199. **подчёркивание** – астын сызуу, белгилөө
200. **пожилой возраст** – улгайган курак
201. **позиция** – 1) позиция, 2) өңүт
202. **показание** – көрсөтмө
203. **показатель** – көрсөткүч
204. **полезность** – пайдалуулук
205. **полигон** – машыгуу майданы
206. **поликлиника** – бейтапкана
207. **полновластие** – толук бийлик
208. **полнокровный** – толук кандуу
209. **полномочие** – ыйгарым укук
210. **полномочные органы** – ыйгарым укуктуу органдар
211. **полномочный представитель** – ыйгарым укуктуу өкүл
212. **полноправный** – толук укуктуу
213. **полнородный** – бир тууган
214. **половая зрелость** – жыныстык жетилгендик
215. **положение** – 1) жобо, 2) абал

216. **полоса движения** – кыймыл тилкеси
217. **полувоенные формирования** – жарым аскердик түзүлүш
218. **полумесячный** – жарым айлык
219. **полуподвальный этаж** – жарым жер төлөлүү кабат
220. **полусонный** – уйкусоо, уйкусууроо
221. **полуторамесячный** – бир жарым айлык
222. **полуторка** – бир кишилик
223. **получатель документа** – документ алуучу
224. **получение взятки** – пара алуу
225. **получение объяснений** – түшүнүк алуу
226. **помещение** – жай
227. **понижение** – төмөндөтүү, ылдыйлатуу, басандатуу
228. **понимание** – түшүнүү, баамдоо
229. **понятие** – түшүнүк
230. **понятой** – калыс күбө
231. **поощрение** – 1) сыйлоо, 2) кызыктыруу
232. **по поводу полученного** – алгандыгым тууралуу
233. **пополнение** – толуктоо
234. **поправимый** – түзөтүлүүчү
235. **поправки** – оңдоолор
236. **поражение** – жабыркоо
237. **поразительный** – укмуштуу, таң каларлык
238. **порог** – босого
239. **пороговый балл** – босого упай
240. **поручение** – тапшырма
241. **порционно** – үлүш тамак
242. **порция** – үлүш
243. **порядок** – тартип, ирет
244. **порядок составления** – түзүү тартиби
245. **посетитель** – 1) катышуучу, 2) кабар алуучу
246. **посещение** – 1) катышуу, 2) кабар алуу
247. **последовательный** – ырааттуу
248. **последствия** – кесепет
249. **последующий** – 1) кийинки, 2) кезектеги
250. **пособие** – 1) колдонмо, 2) жөлөк пул
251. **пособник** – көмөкчү

252. **посол** – элчи
253. **посольство** – элчилик
254. **пост** – пост
255. **поставка** – жеткирип берүү
256. **постановили** – токтом кылынды
257. **постановляет** – токтом кылат
258. **постатейное обсуждение** – беренелер боюнча талкуулоо
259. **постель** – төшөнчү орун
260. **постельное бельё** – шейшеп
261. **постельный режим** – жатып дарылануу
262. **пост медсестры** – медайым посту
263. **посторонний** – 1) башка, 2) жат
264. **посторонним вход запрещен** – башкаларга кирүүгө болбойт
265. **построение** – катарга тизилүү
266. **постройка** – куруу
267. **постулат** – талашсыз жобо
268. **постовой** – күзөтчү
269. **постоянное место жительства** – туруктуу жашаган жери
270. **постоянное проживание** – туруктуу жашап туруу
271. **посылка** – жөнөтмө
272. **потенциал** – даремет
273. **потребительский бюджет** – керектөө бюджетти
274. **потребление** – керектөө
275. **потребовать** – талап кылуу
276. **попечитель** – камкорчу
277. **попечительство** – камкорчулук
278. **поручитель** – кепил
279. **поручительство** – кепилдик
280. **поток** – агым
281. **поточное производство** – тынымсыз өндүрүш
282. **по центру** – ортолой
283. **походка** – 1) жүрүш, 2) басык
284. **почасовая работа** – сааттап иштөө
285. **почасовая оплата** – саат акы
286. **почасовик** – сааттап иштөөчү

287. **пошаговый** – кадамдык
288. **пошлина** – алым
289. **правило** – эреже
290. **правка** – ондоо, түздөө
291. **правовая помощь** – укуктук жардам
292. **правоведение** – укук таануу
293. **правовое воспитание** – укук тарбиясы
294. **правовое регулирование** – укуктук жөнгө салуу
295. **правовое обеспечение** – укуктук жактан камсыз кылуу
296. **правовые интересы** – укуктук кызыкчылыктар
297. **право доступа** – жетүү (кирүү, алуу, ээ болуу) укугу
298. **право доступа к базе данных** – маалымат базасына кирүү укугу
299. **право доступа к документам** – документти алуу укугу
300. **правомерность** – укук ченемдүүлүк
301. **правомочны** – укуктуу
302. **правоотношение** – укук мамилеси
303. **правопорядок** – укук тартиби
304. **правопреемник** – укук улантуучу
305. **правотворчество** – укук чыгаруу
306. **практика** – практика
307. **практикант** – практикант
308. **прачечная** – кир жуучу жай
309. **превентивные меры** – алдын-алуу чаралары
310. **превышение должностных полномочий** – кызматтык укуктардан аша чабуу
311. **преданность** – берилгендик
312. **предварительно** – алдын ала
313. **предисловие** – алгы сөз
314. **предлагать** – сунуш кылуу
315. **предложение** – 1) сунуш, 2) сүйлөм
316. **предмет** – 1) буюм, 2) зат, 3) предмет
317. **предоставление прав** – укуктарды берүү
318. **предоставление права доступа** – кирүү укугун берүү
319. **предотвращение** – болтурбоо
320. **предписание** – 1) жазма буйрук, 2) тапшырма

321. **предписывать** – 1) тапшыруу, 2) буйрук берүү
322. **предположение** – жорума
323. **предпосылка** – ыңгайлуу шарт
324. **предпочтительный** – 1) артык көргөн, 2) артыкчылыгы бар
325. **предприятие** – ишкана
326. **предпринять** – 1) аракет кылуу, 2) кам көрүү
327. **предпроектная документация** – долбоорлоо алдындагы документтер
328. **председатель** – төрага
329. **представитель** – өкүл
330. **представительство** – өкүлчүлүк
331. **председательствующий** – төрагалык кылуучу
332. **представление** – сунуштама, көрсөтүү
333. **представлять** – сунуш кылуу, көрсөтүү
334. **предыдущий** – мурунку
335. **претворение в жизнь** – ишке ашыруу
336. **преемственность** – 1) улантуу, 2) мурастоо
337. **преимущество** – артыкчылык
338. **прейскурант** – преискурант
339. **премия** – 1) сыйлык, 2) сый акы
340. **преобразование** – кайра өзгөртүү, кайра куруу
341. **препарат** – дары каражаты
342. **преподаватель-почасовик** – сааттап иштеген окутуучу
343. **прерогатива** – артыкчылыктуу укук
344. **пресс** – пресс
345. **престиж** – престиж
346. **преступления должностные** – кызматтык кылмыштар
347. **преступный доход** – кылмыштуу киреше
348. **преступление, совершенное по неосторожности** – этиятсыздыктан жасалган кылмыш
349. **преступление против здоровья** – ден соолукка каршы кылмыштар
350. **претендент** – талапкер
351. **претендовать** – талапкерликке ат салышуу
352. **претензия** – доомат

353. **при** – караштуу
354. **приблизительно** – болжолдуу
355. **приверженность** – 1) жактоочулук, 2) жолун жолдоочулук, 3) кармануу
356. **привилегия** – 1) артыкчылык, 2) жеңилдик
357. **привлечение** – тартуу
358. **привлечение к общественным работам** – коомдук иштерге тартуу
359. **придание** – 1) берүү, 2) киргизүү
360. **приём** – ыкма
361. **приёмный покой** – кабыл алуу жайы
362. **приёмная** – кабылдама
363. **приёмный день** – кабыл алуу күнү
364. **приёмно-операционный блок** – кабыл алуучу-операциялык блок
365. **признак** – белги, жышаан
366. **признание** – таануу
367. **признать** – таанылсын
368. **признать утратившими силу** – күчүн жоготту деп таанылсын
369. **приказ** – буйрук
370. **прилагаю** – тиркейм
371. **прилагается** – тиркелет
372. **прилежание** – тырышчаактык
373. **приложение** – тиркеме
374. **применение** – колдонуу
375. **принуждение** – мажбурлоо
376. **принудительная ликвидация** – мажбурлап жоюу
377. **принудительное взыскание** – мажбурлап өндүрүп алуу
378. **принудительное лечение** – мажбурлап дарылоо
379. **принудительные меры** – мажбурлоо чаралары
380. **принуждение к даче показаний** – көрсөтмө берүүгө мажбурлоо
381. **приняли постановление** – токтом кабыл алынды
382. **принять, принимать** – кабыл алуу
383. **приобретение** – 1) алуу, 2) ээ болуу

384. **приобретение права собственности** – менчик укугун алуу
385. **приобщение** – 1) катыштыруу, 2) тартуу, 3) үйрөтүү/үйрөнүү
386. **приоритет** – артыкчылык
387. **приостановление срока давности** – эскирүү мөөнөтүн токтото туруу
388. **приписное свидетельство** – каттоо күбөлүгү
389. **прирост населения** – калктын өсүүсү
390. **присвоить** – ыйгаруу
391. **присоединение** – кошуу, кошулуу
392. **пристрастие к наркотикам** – баңгизатка азгырылуу
393. **приступ** – оорунун курч кармашы
394. **присутствующие** – катышкандар
395. **присяга** – ант
396. **притензия** – доо
397. **приучение в воспитании** – тарбиялоодогу үйрөтүү
398. **причастен** – тиешеси бар
399. **причина** – себеп
400. **причинение смерти** – өлүмгө дуушар кылуу
401. **причинение увечий** – жабыр келтирүү
402. **проба** – сынама
403. **пробел** – боштук
404. **пробирный надзор** – сынамдык көзөмөл
405. **пробирка** – пробирка
406. **проблема** – көйгөй
407. **пробный тест** – сынама тест
408. **прогноз** – божомол, алдын ала айтуу
409. **прогнозирование** – алдын ала билүү
410. **прогностические изменения** – божомолдуу өзгөрүүлөр
411. **программа** – программа
412. **прогул** – себепсиз ишке келбөө
413. **продление** – узартуу
414. **продвинутые** – өркүндөтүлгөндөр
415. **продукт** – 1) тамак-аш, 2) зат
416. **продуктивный** – үзүрлүү, жемиштүү

417. **продукция** – азык-түлүк, өндүрүм
418. **проезжая часть** – жүрмө бөлүк
419. **проект** – долбоор
420. **проектирование** – долбоорлоо
421. **проектно-изыскательские работы** – долборлоо-изилдөө иштери
422. **прожиточный минимум** – жашоо-тиричилик минимуму
423. **произвести перерасчёт** – кайра эсептөө
424. **происшествие** – терс окуя
425. **промежуточная аттестация** – аралык аттестация
426. **промежуточный контроль** – аралык контроль
427. **пропаганда** – жайбылтуу
428. **прописка** – каттоо
429. **пропуск** – өткөрмө
430. **противоположность** – карама-каршылык
431. **противоречие** – каршылык
432. **проток** – түтүк, канал
433. **просроченная задолженность** – мөөнөтү өткөн карыз
434. **проступок** – жорук
435. **простыня** – шейшеп
436. **просьба** – өтүнүч
437. **профилактика** – 1) алдын алуу чаралары, 2) профилактика
438. **профиль** – 1) профиль, 2) тармак, 3) багыт
439. **профиль подготовки** – даярдоо багыты
440. **профессия** – кесип
441. **профессионал** – кесипкөй
442. **профессиональное образование** – кесиптик билим берүү
443. **профсоюзный комитет** – кесиптик кошун комитети
444. **процедура** – процедура, дарылоо
445. **процедурная** – дарылама бөлмөсү
446. **процеживание** – 1) чыпкалалоо, 2) сүзүү
447. **процент** – пайыз
448. **процентная ставка** – пайыздык өлчөм
449. **процесс** – процесс
450. **процессуальные действия** – процесстик аракеттер

451. **процессы окислительно-восстановительные** – кычкыл-дануу-калыбына келүү процесси
452. **прочие обязательства** – башка милдеттенмелер
453. **прочность** – бекемдик
454. **прошение** – өтүнүч кат
455. **прошу** – өтүнөм
456. **проявление** – 1) көрүнүү, 2) билинүү, 3) сезилүү
457. **психиатр** – психиатр
458. **психическая болезнь** – психикалык оору
459. **психотропные средства** – психотроптук каражаттар
460. **публиковать** – жарыялоо
461. **публичная сфера** – коомдук чөйрө
462. **публичное право** – коомдук укук
463. **публичное предложение** – ачык сунуш
464. **публичность** – коомго таандык болуу
465. **публичный договор** – ачык келишим
466. **пулевые ранения** – ок жаракаттары
467. **пульс** – кагуу
468. **пункт** – 1) пункт, 2) жай, 3) бөлүк
469. **пункт назначения** – баруучу жер
470. **пункт обслуживания** – тейлөө жайы
471. **пункты приёма больных** – оорулууларды кабыл алуу жайы
472. **пункт текста** – тексттин бөлүгү
473. **пуск** – 1) ишке киргизүү, 2) агытуу
474. **путёвка** – жолдомо
475. **пьяница** – аракеч
476. **пятно** – так
477. **пятнышко** – такча

Р

1. **работа** – иш, жумуш
2. **работадатель** – иш берүүчү, жумуш берүүчү
3. **работник** – кызматкер
4. **рабочий** – жумушчу

5. **рабочий план** – иш мерчем (план)
6. **рабочая программа** – жумушчу программа
7. **рабочий по текущему ремонту** – ондоо иштери боюнча жумушчу
8. **рабочее время** – иш убактысы
9. **рабочий визит** – иш сапар
10. **рабочая поездка** – иш сапар
11. **работать автономно** – өзүнчө иштөө
12. **равенство** – теңдик
13. **равное гражданство** – тең жарандуулук
14. **равнозначный** – маанилеш
15. **равномерное развитие** – бир калыпта өнүгүү
16. **равноправие** – тең укуктуулук
17. **радиационная безопасность населения** – калктын радиациялык коопсуздугу
18. **разбирательство** – териштирүү
19. **разблокировка** – бөгөттөн чыгаруу
20. **разборный** – 1) ажыратылма, 2) бөлүнмө
21. **разбросанный** – чачыранды
22. **развитие** – өнүгүү, өркүндөө
23. **развёрнутый строй** – жайылтылган сап
24. **развратные действия** – ыплас аракеттер
25. **разглашение** – ачыкка чыгаруу
26. **разгрузка** – жеңилдетүү
27. **разграждение** – тосмону алуу
28. **разгосударствление** – мамлекеттен ажыратуу
29. **раздача** – таратып берүү
30. **раздевалка** – кийинүүчү жай
31. **раздел** – бөлүк
32. **разделение** – бөлүү, бөлүштүрүү
33. **разделитель** – бөлгүч
34. **разделительный** – бөлүүчү, ажыратуучу
35. **различный** – ар түрдүү, ар башка
36. **различие** – айырмачылык
37. **различие во взглядах** – көз караштардагы айырмачылык
38. **размер** – өлчөм

39. **размер шрифта** – арип өлчөмү
40. **размеренный** – 1) бир калыпта, 2) жай, 3) салмактуу өлчөмдүүлүк
41. **разместить** – жайгаштыруу
42. **размножение** – көбөйтүү
43. **размножение первичных документов** – баштапкы документтерди көбөйтүү
44. **размышление** – ой жүгүртүү
45. **размягчение** – жумшаруу
46. **разница** – айырма
47. **разновидность** – ар түрдүүлүк
48. **разногласие** – келишпестик
49. **разносторонний** – түрдүү жактуу
50. **разработка** – иштелме
51. **разработать** – иштеп чыгуу
52. **разработчик** – иштеп чыгуучу
53. **разделить нацело** – калдыксыз бөлүү
54. **разрешение** – 1) уруксат, 2) чечим
55. **разрешение конфликта** – жаңжалды чечүү
56. **разрешение разногласий** – келишпестиктерди чечүү
57. **разрешение на сдачу экзамена** – сынак тапшыруу уруксаты
58. **разрядные нормы** – даражалык ченемдер
59. **разобраться** – териштирип түшүнүү
60. **разыскать** – издеп табуу
61. **разъяснение** – 1) түшүндүрүү, 2) чечмелөө
62. **радикализм** – чечкиндүүлүк
63. **рак** – рак, оору
64. **рамка** – рамка, алкак
65. **рана** – жараат
66. **ранение** – жаракат алуу
67. **ранг** – даража
68. **рапорт** – билдирме
69. **расписка** – тил кат
70. **расписание** – ырааттама
71. **расплав** – эритинди

72. **распределение** – бөлүштүрүү
73. **распространение** – 1) таралуу/таратуу, 3) жайылуу/жайылуу
74. **распространение передового опыта** – алдынкы тажрыйбаны жайылуу
75. **расположение** – жайгашкан жер
76. **располагаемый доход** – бар киреше
77. **распоряжение** – тескеме
78. **распоряжение товарами** – товарларды тескөө
79. **распорядитель** – тескөөчү
80. **распорядительные документы** – тескөө документтери
81. **распорядок дня** – күн тартиби
82. **распустить** – таркатуу
83. **рассекречивание** – ачыктоо
84. **рассмотрение** – кароо
85. **рассрочка** – 1) бөлүп төлөө, 2) узартуу
86. **расстановка** – коюу, жайгаштыруу
87. **расстояние** – аралык
88. **рассуждение** – ой-пикир
89. **рассылка** – жөнөтмө
90. **раствор** – эритме, эритинди
91. **растворитель** – эриткич
92. **растворимость** – эригичтиги
93. **растрата** – коротуу
94. **расторжение** – бузуу, жокко чыгаруу
95. **расторжение договора** – келишимди жокко чыгаруу
96. **расточительность** – ысырапкорчулук
97. **растранжиривание времени** – убакытты ысыраптоо
98. **расширение** – кеңейтүү
99. **расшифровка** – чечмелөө
100. **расход** – чыгым
101. **расчёт** – эсеп-кысап, алыш-бериш
102. **расчетный счет** – алыш-бериш эсеби
103. **расценка** – баалоо
104. **расформировать** – жоюу, таратуу
105. **ратификация** – ратификация

106. **рацион** – рацион
107. **рацион пожилого человека** – улгайган адамдын рационуну
108. **реабилитация** – калыбына келтирүү
109. **реализация** – ишке ашыруу
110. **реальность** – чындык
111. **реальный** – чыныгы
112. **реанимация** – жандандыруу
113. **регион** – аймак
114. **регистратор** – регистратор
115. **регистрация** – каттоо
116. **регистрационный журнал** – каттоо журналы
117. **регистрационный пункт** – каттоо жайы
118. **регистрировать** – каттоодон өткөрүү
119. **регламент** – регламент
120. **регламентация** – регламентация
121. **регламентировать** – регламенттөө
122. **регулирование** – жөнгө салуу, жөндөө
123. **редактировать** – редакциялоо
124. **редакция** – редакция
125. **режим** – 1) тартип, 2) шарттам
126. **режим дня** – күн тартиби
127. **режим работы** – иш тартиби
128. **режим питания** – тамактануу тартиби
129. **режим постельный** – жатып дарылануу
130. **резерв** – резерв
131. **резиденция** – резиденция
132. **резолуция** – 1) чечим, 2) резолюция
133. **резонанс** – резонанс
134. **результат** – натыйжа
135. **результативность** – натыйжалуулук
136. **резюме** – таржымал
137. **рейд** – капыстан кыдыруу
138. **рейс** – каттам
139. **рейтинг** – рейтинг
140. **реквизит** – маалым дарек
141. **реклама** – жарнама

142. **рекомендация** – сунуштоо
143. **рекомендую** – сунуш кылам
144. **рекомендуется** – сунушталат
145. **реконструкция** – калыбына келтирүү, кайра түзүү
146. **религия** – дин
147. **реликвия** – таберик
148. **рентген снимок** – рентген сүрөтү
149. **рентабельность** – рентабелдүүлүк
150. **реплика** – каяша
151. **репутация** – 1) бедел, 2) зоболо, аброй
152. **респондент** – респондент
153. **реестр** – ресстр
154. **реставрация** – калыбына келтирүү, жаңылоо
155. **реставрация документов** – документтерди калыбына келтирүү
156. **реставрация трупа** – өлүктү келбеттөө
157. **респиратор** – респиратор
158. **реструктуризация** – кайра түзүү
159. **ресурс** – ресурс
160. **ретроспективная** – өткөндү чагылдырган
161. **реорганизация** – кайра уюштуруу, кайра түзүү
162. **рецензия** – рецензия
163. **рецензирование** – рецензиялоо
164. **рецепт** – рецепт
165. **решение** – чечим
166. **риск** – 1) тобокел, 2) коркунуч
167. **риск болезни** – оору коркунучу
168. **риск потери репутации** – абройду жоготуп алуу коркунучу
169. **рисковать** – тобокелдикке салуу
170. **ритуальные услуги** – каада-салттык кызмат көрсөтүүлөр
171. **рождаемость** – төрөлүү
172. **род** – 1) уруу, 2) түр
173. **родословная книга** – санжыра китеби
174. **родство** – туугандык
175. **ротация** – орун алмаштыруу

176. **рост** – өсүү
177. **руководитель** – жетекчи
178. **руководство** – жетекчилик
179. **рукопись** – кол жазма
180. **рубежный контроль** – аралык контроль
181. **рюкзак** – жон куржун
182. **ряд** – катар
183. **рядовой** – катардагы
184. **ряд проблем** – бир катар көйгөйлөр

С

1. **садовник** – бакчы, багбан
2. **самообразование** – өз алдынча билим алуу
3. **самовоспитание** – өзүн-өзү тарбиялоо
4. **самовольно** – уруксатсыз
5. **садово-огородный участок** – бак-чарба участогу
6. **самооценка** – өзүн-өзү баалоо
7. **саморегулирующая система** – өзү жөнгө салуучу система
8. **самостоятельная работа** – өз алдынча иш
9. **санитарка** – санитар айым
10. **санитарный день** – санитардык күн
11. **санитарная комната** – санитардык бөлмө
12. **санитарные нормы** – санитардык ченемдер
13. **санитарная обработка** – санитардык тазалоо
14. **санитарный узел** – санитардык түйүн
15. **сбалансирование** – теңдештирүү
16. **сберегательный** – аманат
17. **сбор** – 1) жыйым, 2) жыйноо
18. **сборник** – жыйнак
19. **сборный** – курама
20. **сведения** – маалымат
21. **сверить** – салыштыруу
22. **сверка** – салыштырып текшерүү
23. **сверхсрочный** – 1) өтө шашылыш, 2) мөөнөттөн тышкары
24. **сверхурочный** – ченемден ашык

25. **свечи** – шам сымал дарылар
26. **свидетельство** – күбөлүк
27. **свободное изложение** – эркин баяндоо
28. **свободное посещение** – эркин катышуу
29. **сводка** – жыйынтык маалымат
30. **свод закона** – мыйзамдар жыйнагы
31. **сводный отчёт** – жыйынтык отчет
32. **сводная ведомость** – жыйынтык ведомость
33. **свойства** – касиеттер
34. **связка** – 1) таңгак, 2) байламталар
35. **связка документов** – документтер таңгагы
36. **связка мышечная** – булчуң байламталары
37. **связки голосовые** – үн түйүндөрү
38. **сдать** – өткөрүп берүү
39. **себестоимость** – өздүк нарк
40. **сегмент** – сегмент
41. **сезонный** – мезгилдүү
42. **секрет** – сыр
43. **секретный** – жашыруун
44. **секретность** – жашыруундук
45. **секретариат** – катчылык
46. **секретарь** – катчы
47. **секретарь руководителя** – жетекчинин катчысы
48. **секторный** – сектордук
49. **семейное положение** – үй-бүлөлүк абал
50. **семейный врач** – үй-бүлөлүк доктур
51. **семестр** – семестр
52. **сенсация** – даңаза
53. **сертификат** – тастыктама
54. **сертификация** – тастыктамалоо
55. **сертифицирован (ный)** – тастыктамаланган
56. **серьезный** – олуттуу
57. **сестра хозяйка** – чарба башчы
58. **сестринский процесс** – медайымдык процесс
59. **сетринское образование** – медайымдык билим берүү
60. **сестринское дело** – медайымдык иш

61. **сетка** – торчо
62. **сеть** – 1) желе, 2) түйүн
63. **сеть интернет** – интернет желеси
64. **сжатый срок** – кыска мөөнөт
65. **сигнал** – кабар
66. **сильнодействующие вещества** – күчтүү таасир этүүчү заттар
67. **симптом** – симптом
68. **символ** – символ
69. **симуляционный кабинет** – симуляциялык кабинет
70. **синдром** – синдром
71. **система** – 1) тутум, 2) система
72. **систематический** – системалуу
73. **системные модули** – тутумдук модуль
74. **системные значки** – тутум белгилери
75. **ситуация** – кырдаал
76. **сквозной порядковый номер** – туташ катар номери
77. **склад** – кампа
78. **скорость** – тездик, ылдамдык
79. **скорая помощь** – тез жардам
80. **скоросшиватель** – иш-кагазы тигилүүчү көктөмө
81. **скомпрометировать** – жаман аттуу кылуу
82. **слабый, слабо** – начар, алсыз
83. **следом** – артынан
84. **следующие** – 1) кийинки, 2) төмөнкү
85. **следующие обязанности** – төмөнкү милдеттер
86. **слесарь** – слесарь
87. **слесарь-газовщик** – слесарь-газчы
88. **слесарь-сантехник** – слесарь-сантехник
89. **слесарь-электромонтёр** – слесарь-электр куроочу
90. **слесарь-электромонтёр по вентиляционным установкам** – желдетүүнү орнотуучу слесарь-электр куроочу
91. **словесный метод** – сөздүк метод
92. **словарный запас** – сөздүк кор
93. **служба** – кызмат
94. **служащие** – кызматкерлер

95. **служебный кабинет** – кызматтык кабинет
96. **служебное положение** – кызматтык абал
97. **служебные письма** – кызматтык кат
98. **служебный туалет** – кызматкерлер дааратканасы
99. **служебная обязанность** – кызматтык милдет
100. **слушали** – угулду
101. **смена** – алмашуу
102. **сменить** – алмаштыруу
103. **смета** – смета
104. **смешанный** – аралаш
105. **смертность** – өлүм
106. **следствие** – натыйжа
107. **словник** – сөз тизим
108. **сложить** – иреттөө, жыюу, бүктөө
109. **случайно** – кокустан
110. **случайность** – кокустук
111. **смотреть** – көрүп чыгуу
112. **смотровая** – көрмө
113. **снимок** – сүрөт
114. **сноска** – шилтеме
115. **снабжение, снабжать** – жабдуу
116. **снять** – алуу, алып салуу
117. **соавтор** – авторлош
118. **собачка-символ @** – маймылча-@ символу
119. **сообщение** – билдирүү
120. **сообщество** – коомдоштук
121. **собеседование** – аңгемелешүү
122. **соблюдать** – сактоо
123. **соблюдение конфиденциальности** – купуялуулукуткү сактоо
124. **собрание** – жыйын, чогулуш
125. **собственник документа** – документтин менчик ээси
126. **собственная выгода** – жеке пайда
127. **собственность** – менчик
128. **собственный** – өздүк, жеке
129. **событие** – окуя

130. **событие достоверное** – анык окуя
131. **совершеннолетний** – жетилген курак
132. **совершенно секретно** – өтө жашыруун
133. **совесть** – уят (арист)
134. **совет** – кеңеш
135. **совет молодых ученых** – жаш окумуштуулар кеңеши
136. **советник** – кеңешчи
137. **совет редакционный** – редакциялык кеңеш
138. **совещание (заседание)** – кеңешме (отурум)
139. **совместное обучение** – бирге окутуу
140. **совместный** – бирге, биргелешкен
141. **совместный проект** – биргелешкен долбоор
142. **совместитель** – айкалыштырып иштөөчү
143. **совместительство** – кош кызмат
144. **совмещение профессий** – кызматты айкалыштыруу
145. **современный** – заманбап
146. **совокупный** – жыйынды
147. **совокупное предложение** – сунуштардын жыйындысы
148. **совокупный годовой доход** – жылдык жыйынды киреше
149. **совокупный спрос** – жыйынды сурам
150. **соединение** – бирикме
151. **согласно** – ылайык
152. **соглашение** – макулдашуу
153. **соглашение на срок** – мөөнөттүк макулдашуу
154. **соискатель** – изденүүчү
155. **соисполнитель** – бирге аткаруучу
156. **соисполнительство** – бирге аткаруучулук
157. **содействие** – көмөктөшүү
158. **содружество** – кызматташтык
159. **создание** – 1) түзүү, 2) жаратуу
160. **созидание** – тургузуу, жасоо
161. **созидательность** – жаратмандык
162. **сознание** – эс
163. **сокращение** – кыскартуу
164. **солидарная ответственность** – ортоктош жоопкерчилик
165. **сомнительный метод** – күмөндүү метод

166. **соответствующий** – ылайыктуу
167. **сооплата** – кошо төлөм
168. **соотечественник** – мекендеш
169. **соотношение** – катыш
170. **сопоставить** – салыштыруу
171. **сопоставимые** – салыштырылуучу
172. **сопровождающий** – жандоочу
173. **сопроводительное письмо** – коштомо кат
174. **сорт** – сорт, түр
175. **сортировать** – сорттоо
176. **соскоб** – кырынды
177. **сословие** – социалдык топ
178. **состав** – курам
179. **составление** – түзүү
180. **составляющий** – түзүүчү
181. **сотрудник** – кызматкер
182. **сосудистая хирургия** – кан тамыр хирургиясы
183. **соучастник** – кошо катышуу
184. **сочинение** – дил баян
185. **союз** – бирлик
186. **специализированные программные средства** – адистештирилген программалык каражаттар
187. **специалист** – адис
188. **специалист по работе с мультимедиа** – мультимедиа иштери боюнча адис
189. **специалист широкого профиля** – кең профилдеги адис
190. **специальное звание** – атайын наам
191. **специальность** – адистик
192. **специфика** – 1) өзгөчөлүк, 2) специфика
193. **специфическая ставка** – спецификалык коюм
194. **спецотдел** – атайын бөлүм
195. **списание** – эсептен чыгаруу
196. **список** – тизме
197. **списочная численность работников** – жумушчулардын тизмелик саны
198. **спонсор** – демөөрчү

199. **спор** – талаш-тартыш
200. **спорные вопросы** – талаш маселелер
201. **способ** – 1) ыкма, 2) жөндөм
202. **способный** – жөндөмдүү
203. **с последующей отработкой** – сонку кайра тапшыруу менен
204. **справедливость** – адилеттүүлүк
205. **справка** – маалым кат
206. **справка-обоснование** – негиздеме-маалым кат
207. **справочник** – маалымдама
208. **справочное бюро** – маалымат берүүчү жай
209. **спрос** – суроо-талап
210. **среднедушевая суточная калорийность питания** – тамак-аштын киши башына бир күндүк калориялуулугу
211. **среда** – чөйрө
212. **средство** – каражат
213. **срок** – мөөнөт
214. **срок освидетельствования** – күбөлөндүрүү мөөнөтү
215. **срочный** – шашылыш, тез
216. **срыв занятий** – сабакты үзгүлтүккө учуратуу
217. **ссылка** – шилтеме
218. **стабилизация** – турукташтыруу
219. **стабильность** – туруктуулук
220. **стабильный** – туруктуу
221. **ставка** – 1) коюм, 2) ченем, 3) штаб
222. **стадия** – 1) баскыч, 2) стадия
223. **стаж** – стаж
224. **стажёр** – такшалуучу
225. **стажировка** – такшалма
226. **стандартизация** – бирдейлештирүү
227. **стандартный** – калыптуу, бирдей
228. **старший** – улук
229. **старший лаборант** – улук лаборант
230. **старший преподаватель** – улук окутуучу
231. **старшая медицинская сестра** – улук медициналык айым
232. **старший научный сотрудник** – улук илимий кызматкер

233. **старший инспектор по военному учёту** – аскердик кат-
тоо боюнча улук тескөөчү
234. **статус** – статус
235. **статья** – 1) макала, 2) берене
236. **стационар** – стационар
237. **стеллаж** – текче
238. **стереотип** – 1) көнүмүш, 2) стереотип
239. **стерилизация** – стерилдөө
240. **стерильность** – стерилдүүлүк
241. **стерильный** – стерилдүү
242. **степень** – даража
243. **стимул** – дем, күч
244. **стимулирование** – дем берүү, кызыктыруу
245. **стильный** – саркеч
246. **стоимость** – нарк
247. **столовая** – ашкана
248. **столяр-стекольщик** – жыгач-айнек устасы
249. **стоматит** – оозул
250. **стоматолог** – стоматолог, тиш доктур
251. **сторож** – кароолчу
252. **страхование** – камсыздандыруу
253. **страховой фонд** – камсыздандыруу фонду
254. **страховая медицина** – камсыздандырылган медицина
255. **стресс** – стресс
256. **строение** – 1) түзүлүш, 2) куруу
257. **строгий режим** – катаал шарттам
258. **строй** – сап, катар
259. **струйное введение** – агызып куюу
260. **структура** – түзүм
261. **структурные подразделения** – түзүмдүк бөлүмдөр
262. **суверенный** – эгемендүү
263. **суицид** – өзүн-өзү өлтүрүү
264. **судно** – чылапчын
265. **сухой паёк** – чен азык
266. **существенный** – маанилүү, олуттуу
267. **счет образования доходов** – кирешелерди түзүү эсеби

268. **сфера** – чөйрө
269. **сфера влияния** – таасир чөйрөсү
270. **сфера функционирования** – аракет чөйрөсү
271. **схема** – схема
272. **сырьевой запас** – чийки зат кору
273. **сырьё** – чийки зат

Т

1. **табличка** – тактача
2. **табличка на дверь** – эшик белгиси
3. **таксировка груза** – жүктү такбаалоо
4. **таможенный досмотр** – бажылык тинтип кароо
5. **таможенный союз** – бажы бирлиги
6. **тампон** – тыгынчык
7. **тандем** – тандем
8. **тариф** – тариф
9. **тарификация** – тарифтөө
10. **тарифная сетка** – тарифтик торчо
11. **тарифная ставка** – тарифтик коюм
12. **твёрдые цены** – туруктуу баалар
13. **твёрдый вариант** – кыткыл вариант
14. **толкование** – чечмелөө
15. **текущий долг** – учурдагы карыз
16. **текущий контроль** – учурдагы контроль
17. **текущий непредвиденный ремонт** – учурдагы күтүүсүз оңдоо
18. **текущий профилактический ремонт** – учурдагы алдын ала оңдоо
19. **текущий рейтинг** – учурдагы рейтинг
20. **текучесть рабочей силы** – жумушчу күчтөрдүн туруксуздугу
21. **телефон доверия** – ишеним телефону
22. **тело** – тулку бой
23. **тенденция** – тенденция
24. **тендер** – тандам, тендер

25. **тендерная заявка** – тандамдык (тендердик) табыштама
26. **тендерная документация** – тандамдык (тендердик) документтер
27. **терапевтический** – терапевтикалык
28. **терапевтическое** – терапевтикалык / терапиялык
29. **терапевтическое отделение** – терапия бөлүмү
30. **термин** – термин
31. **территория** – аймак
32. **теряет силу** – күчүн жоготот
33. **тестовая оценка знаний** – билимди тесттик баалоо
34. **тесты с комбинацией ответа** – жооптор менен айкалышкан тесттер
35. **техник по электрооборудованию** – электр жабдуулар боюнча техник
36. **техник-связист** – байланыш техниги
37. **техничка** – тазалоочу
38. **тип** – тип
39. **типовая инструкция** – типтүү нускама
40. **типовой** – типтүү
41. **типография** – басмакана
42. **тираж** – тираж
43. **тире** – сызыкча
44. **титульный лист** – титулдук барак
45. **тождество** – тең маанилеш
46. **торжество** – салтанат
47. **торжественный** – салтанаттуу
48. **точность** – тактык
49. **травма** – мертинүү
50. **травпункт** – мертинүүнү кароо пункту
51. **традиция** – салт
52. **традиция вуза** – жождун салты
53. **традиционный** – салттуу
54. **трактование** – түшүндүрүү
55. **транснациональный** – улут аралык
56. **транспортировка** – ташуу
57. **трафарет** – трафарет

58. **требование** – талап
59. **требовать** – талап кылуу
60. **тренажёр** – машыктыруучу
61. **тренажерный кабинет** – машыктыруучу кабинет
62. **третейское решение** – калыс чечим
63. **трибуна** – трибуна
64. **тройная** – үчтүк
65. **трудовая книжка** – эмгек китепче
66. **трудовой договор** – эмгек келишим
67. **трудовой кодекс** – эмгек кодекси
68. **трудовой коллектив** – эмгек жамааты
69. **трудовой контракт** – эмгек контрагы
70. **трудовой отпуск** – эмгек өргүү
71. **трудовой стаж** – эмгек стажы
72. **трудовое соглашение** – эмгек келишими
73. **трудовой потенциал** – эмгек кудурети
74. **трудовые награды** – эмгек сыйлыктары
75. **трудоемкая работа** – түйшүктүү иш
76. **трудоспособный** – эмгекке жарамдуу
77. **труп** – өлүк
78. **тщательный** – кылдат, тыкан
79. **тюбик** – тюбик, сыкма

У

1. **убедительный** – ишенимдүү
2. **убеждение** – ынанымдуу
3. **убежище** – баш калка
4. **уборщица** – тазалоочу
5. **уборщица с уборкой туалета** – даараткананы кошо тазалоочу
6. **уборщица служебных помещений** – кызматтык жайларды тазалоочу
7. **убыток** – 1) зыян, 2) чыгаша
8. **уважение** – урмат, сый
9. **уважаемый** – урматтуу

10. **уважительная** – себептүү
11. **уведомление** – кабарлоо
12. **уведомление о вручении** – тапшыруу тууралуу кабарлоо
13. **увеличить** – көбөйтүү, арттыруу
14. **увечье** – мертинүү, майып болуу
15. **увлечение** – кызыгуу
16. **увольнительный листок** – бошотуу барагы
17. **увольнение** – бошоо
18. **уволить** – бошотуу
19. **уволиться** – бошонуу
20. **углубление** – тереңдетүү
21. **угри** – ысык
22. **угроза** – коркунуч, коркутуу, опуза
23. **угроза информационной безопасности** – маалыматтык коопсуздук коркунучу
24. **угроза смертью** – өлүм менен коркутуу
25. **угроза убийством** – өлтүрөм деп коркутуу
26. **угодничество** – кошоматчылык
27. **уголовный кодекс** – жазык кодекси
28. **уголовная ответственность** – жазык жоопкерчилиги
29. **уголок профсоюза** – кесиптик бирлик бурчу
30. **удача** – ийгилик
31. **удел** – 1) энчи, 2) тагдыр
32. **удельный вес** – салыштырма салмак
33. **удел земли** – жер менчиги
34. **удержания из заработной платы** – эмгек акысынан кармап калуу
35. **удовлетворительный** – канааттандыруу
36. **удовлетворить** – канааттандыруу
37. **удостоен** – татыктуу болду
38. **удостоверение** – ырастама
39. **удостоверяющая личность** – өздүгүн ырастоо
40. **удостоверение подлинности документа** – документтин аныктыгын ырастоо
41. **узаконения** – мыйзамдаштыруу
42. **узел** – түйүн

43. **узловая** – түйүндүк
44. **узкие специальности** – тар адистиктер
45. **узкий специалист** – тар адис
46. **узор** – кажар
47. **указ** – жарлык
48. **указание** – көрсөтмө
49. **указание врача** – доктурдун көрсөтмөсү
50. **указание сторон договора** – келишимдин тараптарын көрсөтүү
51. **уклад** – көнүмүш
52. **уклонение** – баш тартуу, качуу, четтөө
53. **уклонение от медицинского лечения** – медициналык дарылануудан баш тартуу
54. **уклонение от уплаты налогов** – салыктарды төлөөдөн баш тартуу
55. **укол** – ийне саюу
56. **укрывательство** – жаап-жашыруу
57. **укрытие** – жабуу, ороо, калкалоо
58. **уладить** – иретке келтирүү
59. **улучшение** – жакшыртуу
60. **ультиматум** – кескин талап
61. **умение** – билгичтик
62. **уменьшение** – 1) азаюу, азайтуу, 2) кичирейүү, кичирейтүү
63. **умеренный** – жай, орточо
64. **уместный** – жөнү бар, жөндүү
65. **уметь** – жасай алуу
66. **умственный труд** – акыл эмгеги
67. **умывальник** – жуунма
68. **умышленно** – атайылап, билип жасалган
69. **универсальный** – универсалдуу, көп кырдуу
70. **универсальный продукт** – универсалдуу азык
71. **универсальный человек** – көп кырдуу адам
72. **унификация** – бирдейлештирүү
73. **уничтожение** – жок кылуу
74. **уплотнение** – тыгыздоо, тыгыздык

75. **уполномоченный** – ыйгарым укуктуу
76. **упоминание** – эскертүү, эске салуу
77. **употребление** – керектөө, колдонуу
78. **упорядочить** – иреттөө, тартипке келтирүү
79. **управление** – башкаруу, башкармалык
80. **управляющий** – башкаруучу
81. **управленческое решение** – башкаруу чечими
82. **упразднить** – жоюу
83. **упрочить** – бекемдөө
84. **упущение** – кетирген каталык
85. **упрощать, упростить** – жөнөкөйлөтүү
86. **упрощенный** – жөнөкөйлөтүлгөн
87. **урбанизация** – шаарлашуу
88. **урегулировать (урегулирование)** – жөнгө салуу
89. **уровень** – деңгээл
90. **уровень занятости** – жумуштуулук деңгээл
91. **усадьба** – бактуу короо жай
92. **усвоение, усвоить** – өздөштүрүү
93. **усилие** – аракет
94. **усиленный режим** – күчөтүлгөн шарттам
95. **ускоренный** – күчөтүлгөн, тездетилген
96. **условие** – шарт
97. **условно** – шарттуу түрдө
98. **условие контракта** – контракттын шарты
99. **условная плата** – шарттуу төлөм
100. **условно-досрочное освобождения** – мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотуу
101. **услуга** – кызмат көрсөтүү
102. **услуга льготная** – жеңилдетилген кызмат көрсөтүү
103. **успеваемость** – жетишкендик, жетишүү
104. **успех** – ийгилик
105. **успешно** – ийгиликтүү
106. **устав** – устав
107. **установление** – 1) орнотуу, 2) белгилөө, 3) аныктоо
108. **установленный** – 1) орнотулган, 2) белгиленген, 3) аныкталган

109. **устройство** – 1) орношуу, 2) түзүлүш
110. **устройство на работу** – жумушка орношуу
111. **устройство аппарата ИВЛ** – ЭЖД аппаратынын түзүлүшү
112. **устойчивый** – туруктуу
113. **устойчивость** – туруктуулук
114. **устранить** – четтетүү
115. **усовершенствование** – өркүндөтүү, жакшыртуу
116. **утверждаю** – бекитем
117. **утвердить** – бекитүү
118. **утвердительный** – ырасталган, бекемделген
119. **утеря** – жоготуу
120. **утечка** – агып чыгуу, чыгып кетүү
121. **утилизация** – керектөө, иштетүү
122. **утилизация медицинских отходов** – медициналык таштандыларды керекке жаратуу
123. **утка** – заара идиши
124. **уточнить** – тактоо
125. **утомительный** – жадатма
126. **утрачено** – жоготулган, коротулган
127. **утроба** – 1) курсак, 2) карын
128. **ухудшение** – начарлоо, начарлатуу
129. **уход** – 1) кармоо 2) багуу
130. **участок** – участок
131. **участник** – катышуучу
132. **участвовать** – катышуу
133. **учащийся** – окуучулар
134. **учебник** – окуу китеби
135. **учебная нагрузка** – окуу жүктөмү
136. **учебно-вспомогательный** – окуу-көмөкчү
137. **учебное заведение** – окуу жайлар
138. **учебное пособие** – окуу куралы
139. **учебно-методическое** – окуу-методикалык
140. **учебно-подсобная комната** – окууга көмөкчү бөлмө
141. **учебно-тренировочные сборы** – окуу-машыгуу жыйындары

142. **учитывать** – эске алуу
143. **учёный** – окумуштуу, илимпоз
144. **учёный секретарь** – окумуштуу катчы
145. **учёная степень** – окумуштуу даража
146. **учёный совет** – окумуштуулар кеңеши
147. **учётная запись** – эсепке алуу жазуусу
148. **учёт реализации** – сатууну эсепке алуу
149. **учётная стоимость** – эсептик нарк
150. **учёт** – эсепке алуу
151. **учреждение** – мекеме
152. **учредитель** – уюмдаштыруучу
153. **учредительные документы** – уюмдаштыруу документтери
154. **ушиб** – оорутуп алуу
155. **ущемление прав** – укуктарды басмырлоо
156. **ущерб материальный** – материалдык зыян
157. **ущерб побочный** – кошумча зыян
158. **уязвимая категория людей** – адамдардын аялуу категориясы
159. **уяснение** – түшүндүрүү, айкындоо

Ф

1. **фабрикат** – фабрикат
2. **фаза** – фаза
3. **файл** – файл
4. **Ф.И.О.** – аты-жөнү
5. **факел** – факел
6. **факт** – факт
7. **фактический** – иш жүзүндөгү
8. **фактический бюджет** – иш жүзүндөгү бюджет
9. **фактор** – фактор
10. **фактор риска** – тобокелдик фактору
11. **фальшивый** – жасалма
12. **фальсификация** – жасалмалоо

13. **фальсифицированное лекарственное средство** – жасалма дары каражаты
14. **фальсифицированная информация** – бурмаланган маалымат
15. **фальшивый документ** – жасалма документ
16. **фанат** – фанат
17. **фантазия** – фантазия, кыял чабыты
18. **фантомный кабинет** – фантомдук кабинет
19. **фармацевт** – фармацевт
20. **фармацевтическое** – фармацевтикалык, фармациялык
21. **фартук** – боркок, алжаккыч
22. **феномен** – феномен
23. **физическая нагрузка** – физикалык жүктөм
24. **физическое лицо** – жеке тарап, жеке жак
25. **физический недостаток** – физикалык жетишсиздик, дене бой кемтиги
26. **физическая работа** – кара жумуш
27. **физический труд** – күч эмгеги
28. **физический объем** – табигый көлөм
29. **физкультурно-спортивные организация** – дене тарбия-спорттук уюмдар
30. **фиксация, фиксирование** – белгилөө, аныктоо
31. **фиксированные платежи** – белгиленген төлөмдөр
32. **фиктивный** – жалган
33. **фиктивный брак** – жалган нике
34. **финансирование** – каржылоо
35. **финансовая безопасность** – каржылык коопсуздук
36. **финансовые услуги** – финансылык кызмат көрсөтүүлөр
37. **финансы** – каржы
38. **фильтр** – чыпка
39. **фильтрация** – чыпкалоо
40. **финиш** – мара
41. **фирма** – фирма
42. **фирменный бланк** – фирмалык бланк
43. **фискальная** – фискалдык
44. **фискальный орган** – фискалдык орган

45. **фитосанитария** – фитосанитария
46. **флаг** – туу
47. **флагшток** – асаба
48. **фланг** – канат
49. **фланг строя** – саптын канаты
50. **флакон** – куту
51. **фонарик** – кол чырак
52. **фонограмма** – 1) үн жазуу, 2) фонограмма
53. **фонд держатель** – фонд ээси
54. **фонд милосердия** – кайрымдуулук фонду
55. **фонд обязательного медицинского страхования** – милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду
56. **фонд социального обеспечения** – социалдык камсыздоо фонду
57. **фонд технического содействия (фонд помощи)** – техникалык көмөктөшүү фонду (жардамдашуу фонду)
58. **фондовая биржа** – фондулук биржа
59. **форма** – 1) тариз, 2) форма, 3) түр, 4) калып
60. **формат** – 1) өлчөм, 2) формат
61. **формальность** – 1) формалдуулук, 2) жасалмалык
62. **формальные требования** – жасалма (формалдуу) талаптар
63. **формировать** – 1) калыптандыруу, 2) түзүү
64. **формирование личности** – инсандык калыптануу
65. **формулировка** – туюндурма
66. **формуляр-образец** – формуляр-үлгү
67. **форс-мажор** – 1) күтүлбөгөн нерсе, 2) форс-мажор
68. **форс-мажорные обстоятельства** – күтүлбөгөн (форс-мажордук) жагдай
69. **фитосанитария** – өсүмдүктөрдү дарылоо
70. **фотограф** – фото сүрөтчү
71. **фотография** – фото сүрөт
72. **фоторамки** – сүрөт алкагы
73. **фрагмент** – үзүндү, фрагмент
74. **фраза** – фраза
75. **фумигация** – фумигация (түтөтүү)

76. **фундамент** – пайдубал
77. **фундаментальный** – фундаменталдык
78. **фундаментальная физиология** – фундаменталдык физиология
79. **функциональные обязанности** – кызматтык милдеттер
80. **функция** – 1) иш милдет, 2) функция
81. **функционирование** – иштеши
82. **фурнитура** – 1) кошумча буюмдар, 2) фурнитура

X

1. **халатность** – шалаакылык, кайдыгерлик
2. **халтура** – чүргөмө иш, халтура
3. **хаос** – баш аламандык
4. **харизматик** – төрт тарабы төп келген
5. **характер** – мүнөз
6. **характеризовать** – мүнөздөө
7. **характерный** – мүнөздүү
8. **характеристика расчётная** – эсептөө мүнөздөгүчү
9. **характеристика-рекомендация** – мүнөздөмө-сунуштоо
10. **характер свойства** – мүнөздүү касиет
11. **химизация** – химиялаштыруу
12. **хобби** – ышкы
13. **ход** – жүрүш
14. **ходатайство** – өтүнүч
15. **ходатайство о продлении срока** – мөөнөтүн узартуу жөнүндө өтүнүч
16. **хозяйство** – чарба
17. **хозяйствование** – чарба жүргүзүү
18. **хозяйственный двор** – чарба короосу
19. **хозяйственная жизнь** – чарбалык турмуш
20. **хозрасчёт** – чарбалык эсеп
21. **хранилище** – сактоочу жай
22. **хронологический указатель** – хронологиялык көрсөткүч
23. **хулиганство** – бейбаштык

Ц

1. **цветное цифровое изображение лица** – беттин түстүү санариптик сүрөттөлүшү
2. **цветной** – түстүү
3. **целитель** – бакшы
4. **целостный** – бүтүмдүү
5. **цель** – максат
6. **целевой** – максаттуу
7. **целесообразно** – максатка ылайык
8. **целестремленность** – максатка умтулгандык
9. **целиком и полностью** – бүт бойдон жана толугу менен
10. **целостное мировоззрение** – дүйнөгө бирдиктүү көз караш
11. **целесность** – бүтүндүк
12. **целомудрие** – пакизалык, тазалык
13. **целый** – бүтүн
14. **цена** – баа
15. **цена реализации** – сатылуу баасы
16. **ценник** – баалык
17. **ценность** – дөөлөт, баалуулук
18. **ценный** – баалуу
19. **ценовая эластичность** – баа ийкемдүүлүгү
20. **цензура** – цензура
21. **центр** – борбор
22. **Центральная экспертная комиссия (ЦЭК)** – Борбордук эксперттик комиссия (БЭК)
23. **централизация** – борборлоштуруу
24. **централизованный учёт** – борборлоштурулган эсеп
25. **центр информационных технологий** – маалыматтык технологиялар борбору
26. **центр обслуживания населения** – калкты тейлөө борбору
27. **центрирование** – борборлоо
28. **церемония** – азем
29. **церемония вручения** – тапшыруу аземи
30. **цепное правило** – тизмектүү эреже

31. **цепочный индекс** – тизмекчелүү индекс
32. **цепь событий** – окуялар тизмеги
33. **цикл** – цикл
34. **цикл воспроизводства** – кайталап өндүрүү цикли
35. **циркулярное письмо** – буйрук кат
36. **цитата** – цитата
37. **цитирование** – цитаталоо
38. **цитологическое исследование** – цитологиялык изилдөө
39. **цифра** – цифра, санарип
40. **цифровая подпись** – санариптик кол коюу
41. **цифровые обозначения (индексы)** – цифралык белги (индексстер)
42. **цифровые услуги** – санариптик кызмат көрсөтүүлөр
43. **цокольный этаж** – жертөлө кабаты

Ч

1. **часовая оплата** – саатына төлөө
2. **часовой** – 1) сааттык, 2) сакчы
3. **часовой пояс** – сааттык алкак
4. **частица** – бөлүкчө
5. **частица** – бөлчөк, бөлүкчө
6. **частично** – жарым-жартылай
7. **частичное погашение** – жарымдап төлөө
8. **частная медицинская практика** – жеке медициналык практика
9. **частное лицо** – жеке жак, жеке адам
10. **частное определение** – жеке аныктама
11. **частное право** – жеке укук
12. **частное размещение** – жеке жайгаштыруу
13. **частность** – жекелик
14. **частные вопросы** – айрым маселелер
15. **частные занятия** – жеке сабак
16. **частные спонсоры** – жеке демөөрчүлөр
17. **частные хозяйства** – жеке чарба
18. **частный долг** – жеке карыз

19. **частный законопроект** – жеке мыйзам долбоору
20. **частный предприниматель** – жеке ишкер
21. **частный труд** – жеке эмгек
22. **частный** – жеке
23. **частота** – жыштык
24. **частота аборт** – бойдон алдыруу жыштыгы
25. **часть** – бөлүк
26. **часть конечная** – чектүү бөлүк
27. **часть с индексом научного цитирования** – илимий цитаталоонун индекси бар бөлүгү
28. **чаяния народа сбылись** – эл мүдөөсү орундалды
29. **чек ордерный** – ордердик чек
30. **чек предъявительский** – көрсөтүүчүнүн чеги
31. **человеческие ценности** – адамзат баалуулуктары
32. **человеческий потенциал** – адам дарамети
33. **человеческий фактор** – адамдык фактору
34. **человечное отношение** – адамгерчиликтүү мамиле
35. **чередование** – кезектешүү, алмашуу
36. **чернила** – сыя
37. **черновик** – 1) долбоор, 2) сомо
38. **черновой вариант** – 1) долбоор, 2) сомо вариант
39. **чертёж** – чийме
40. **честное отношение** – ак ниет мамиле
41. **честь** – намыс, абийир
42. **четверть** – чейрек
43. **черта крайней бедности** – акыркы кедейликтин чеги
44. **чиновник** – аткаминер
45. **ЧИП (числовой интегральный процессор)** – СИП (сандык интегралдык процессор)
46. **численность врачей** – доктурлардын саны
47. **численность населения** – калктын саны
48. **численность пострадавших при несчастных случаях** – кырсыкта жабыркагандардын саны
49. **числится в списке** – тизмеде бар
50. **числовой индекс** – сандык индекс
51. **число выбывших** – чыгып кеткендердин саны

52. **число действительное** – анык саны
53. **число составное** – курамдык сан
54. **число** – 1) сан, 2) күн
55. **чистовик** – таза көчүрмө
56. **чистые расходы** – таза чыгымдар
57. **чистый доход** – накта киреше
58. **чистый остаток** вклада – салымдын таза калдыгы
59. **чистый труд** – адал эмгек
60. **читаемость** – окурмалдуулук
61. **член-корреспондент** – корреспондент-мүчө
62. **члены комиссии** – комиссия мүчөлөрү
63. **чрезвычайная ситуация** – өзгөчө кырдаал
64. **чрезвычайное положение** өзгөчө абал
65. **чрезвычайный закон** – өзгөчө мыйзам
66. **чрезвычайный и полномочный** – атайын жана толук бийгарымдуу
67. **чрезмерно** – 1) чектен тыш, 2) ашыкча
68. **чувствительность** – сезимталдык
69. **чуткий** – сак, сергек
70. **чутьё** – туйгу, ички сезим

Ш

1. **шаблон** – 1) үлгү, 2) калып
2. **шаг** – кадам
3. **шагом марш** – кадамда
4. **шанс** – шанс, мүмкүндүк
5. **шантаж** – коркутуу, опуза
6. **шатание** – шалкылдоо
7. **шаткость** – теңселгендик
8. **шаткость здоровья** – ден соолуктун начарлыгы
9. **шельмовать** – маскаралоо
10. **шепнуть** – шыбыроо
11. **шествие** – жүрүш
12. **шестидневка** – алты күндүк
13. **шире шаг** – кең кадам, кең арыш

14. **широкий** – кең
15. **широкий специалист** – кең адис
16. **широкодоступный** – кеңири жеткиликтүү
17. **шифр** – шифр, шартсан
18. **шифровальная машина** – шифрлөөчү машина
19. **шрифт** – шрифт
20. **штамп** – штамп
21. **штатная единица** – штаттык бирдик
22. **штатная должность** – штаттык кызмат орун
23. **штатная численность** – штаттык сан
24. **штатное расписание** – штаттык ырааттама
25. **штатно-должностной список** – штаттык-кызмат орун тизмеси
26. **штаты управления** – башкаруу штаттары
27. **штраф** – айып, айып пул
28. **штрафстоянка** – айып короосу
29. **штрих** – 1) штрих, 2) сүртүм
30. **штрих немой** – аталбаган штрих
31. **штук** – даана
32. **штучно** – дааналап
33. **цель** – жылчык
34. **щепетильность** – өтө тактык
35. **щипать** – 1) жулуу, 2) чымчуу
36. **щит** – калкан
37. **щитовые установки** – калканыч орнотмолор

Э

1. **экзамен** – сынак
2. **экзаменатор** – сынак алуучу
3. **экзаменационная ведомость** – сынактык ведомость
4. **экземпляр** – нуска
5. **эксгумация** – эксгумация
6. **эксперт** – эксперт
7. **эксперимент** – эксперимент

8. **экспериментальные разработки** – эксперименталдык иштеп чыгуулар
9. **экспертиза** – экспертиза
10. **экспертиза проектной документации** – долбоордук документтерге экспертиза жүргүзүү
11. **экспертиза трупа** – өлүккө экспертиза жүргүзүү
12. **эксплуатация** – иштетүү
13. **экскурсия** – экскурсия
14. **экспонат** – экспонат
15. **экспедитор** – жөнөтүүчү
16. **экспедиция** – экспедиция
17. **экспонирование** – көргөзмөлөө
18. **экстренная помощь** – шашылыш жардам
19. **экстренный** – шашылыш
20. **экстрадиция** – өлкөдөн чыгаруу
21. **эластичность спроса** – сурамдын ийкемдүүлүгү
22. **элементарный** – жөнөкөй
23. **элементарный способ выполнения задач** – милдетти аткаруунун жөнөкөй ыкмасы
24. **элементы зданий и сооружений** – имараттардын жана курулмалардын элементтери
25. **электрощитовая** – электр калканы
26. **электронный платеж** – электрондук төлөм
27. **эмблема** – эн белги
28. **энтузиаст** – дилгир, кайраткер
29. **энтузиазм** – энтузиазм
30. **эмигрант** – эмигрант
31. **эпидемия** – эпидемия
32. **эпилепсия** – талма
33. **этиология** – этиология (оору себебин окуу)
34. **эрудиция** – көптү билүү
35. **эрудированный** – көптү билген
36. **эффект** – 1) натыйжа, 2) үзүр, 3) таасир, майнап
37. **эффективный** – 1) натыйжалуу, 2) үзүрлүү, 3) таасирдүү

Ю

1. **юбилей** – маараке, юбилей
2. **юго-восток** – түштүк-чыгыш
3. **юго-запад** – түштүк-батыш
4. **юность** – жаштык
5. **юридическое лицо** – юридикалык жак

Я

1. **явиться** – келүү
2. **явление** – кубулуш
3. **является** – болуп саналат
4. **явные издержки** – даана коромжулар
5. **явный** – айкын, даана
6. **явочная квартира** – келип туруучу батир
7. **явочная регистрация** – келүүнү каттоо
8. **явочное место** – келүүчү жай
9. **ядовитые вещества** – уулуу заттар
10. **ядро** – өзөк
11. **язык официальный** – расмий тил
12. **языковедение** – тил таануу
13. **якобы** – 1) окшойт, 2) өңдөнөт
14. **яркий** – 1) жаркыраган, 2) ачык
15. **ярмарка** – жармаңке
16. **ярус** – катар кабат
17. **ясный** – ачык, айкын, таасын
18. **ячейка** – чөнөк
19. **ящик** – үкөк

АДАБИЯТТАР

1. Ички иштер органдарында колдонулган терминдердин орусча-кыргызча/кыргызча-орусча сөздүгү. – Б.: 2023-ж.
2. Салык терминдеринин орусча-кыргызча/кыргызча-орусча сөздүгү. – Б.: 2023-ж.
3. Медицинада көп кездешүүчү терминдердин орусча-кыргызча түшүндүрмө сөздүгү. Б., 2023-ж.
4. *Карасаев К.Х.* Кыргыз тилинин орфографиялык сөздүгү. – Б.: 2009-ж.
5. *Юдахин К.К.* Кыргызча-орусча сөздүк. – М.: 1965-ж.
6. *Молдоканов А.* Кыргызча-орусча сөздүктөгү сөздүк. – Б.: 2015-ж.
7. Курулуш, архитектура тармактарындагы атоолордун, сөз айкаштарынын кыргызча-орусча/орусча-кыргызча сөздүгү. – Б.: 2023-ж.
8. Саламаттыкты сактоо экономикасы боюнча орусча-кыргызча сөздүк. – Б.: 2022-ж.
9. *Жакыпбеков К., Токтомамбетов Э.* Орусча-кыргызча медициналык сөздүк. – Б.: 2014-ж.
10. *Асанакунуова Н.А.* Иш кагаздары жана архив иши боюнча терминдик атоолордун орусча-кыргызча, кыргызча-орусча сөздүгү. – Б.: 2023-ж.
11. *Кулалиева К.* Иш кагаздарын жүргүзүү. – Б.: 2013-ж.
12. Иш кагаздарын мамлекеттик тилде жүргүзүү. – Б.: 2016-ж.
13. Кыргыз тилинин түшүндүрмө сөздүгү. – Б.: 2016-ж.
14. Учурда активдүү колдонулуп жаткан саясий, юридикалык, экономикалык жана башка терминдердин сөздүгү. – Б.: 2000-ж.
15. *Акматов Т., Аширбеков Т.* Иш кагаздары мамлекеттик тилде жүргүзүү. – Б.: 2001-ж.
16. *Мырзагулова Д., Аманалиева Д., Казакбаева А., Жолдошева Р.* Жогорку окуу жайларында жүргүзүлүүчү иш кагаздарынын үлгүлөрү жана сабактардын орусча-кыргызча аталыштары, сөздүк. – Б.: 2017-ж.

МАЗМУНУ

КИРИШ СӨЗ	3
А.....	5
Б.....	11
В.....	14
Г.....	22
Д.....	25
Е.....	34
Ж.....	35
З.....	36
И.....	41
К.....	48
Л.....	55
М.....	57
Н.....	62
О.....	68
П.....	77
Р.....	91
С.....	97
Т.....	105
У.....	107
Ф.....	112
Х.....	115
Ц.....	116
Ч.....	117
Ш.....	119
Э.....	120
Ю.....	122
Я.....	122
АДАБИЯТТАР	123

Түзүүчүлөр:
*Кенешбек Бакирбаевич Ырысов,
Айман Усенбаевна Акынбекова,
Сапаргул Курсановна Наралиева,
Нурида Жумагуловна Касымбекова,
Арзыкан Орозалиева*

ИШ КАГАЗДАРЫН ЖҮРГҮЗҮҮНҮН
ОРУСЧА-КЫРГЫЗЧА ТЕРМИНДЕР СӨЗДҮГҮ

Окуу жайлар жана медициналык
мекемелердин кызматкерлери үчүн

Компьютердик калыпка салган *А. Рахманова*

Басууга 26.03.2025-ж. кол коюлду
Кагаздын форматы 60×84¹/₁₆. Офсеттик басма.
Көлөмү 8,0 б. т. Нускасы 100 даана. Заказ 53.

КРСУнун басмасы
720048, Бишкек ш., Анкара көчөсү, 24к